TESVİYE

YIL : 10 SAYI : 52 ARALIK 2001

28.10.2001; Kardeşlerimiz Taksim Anıtına Çelenk koydular.

"Cumhuriyet Türkiye'si ve Geleceği" Paneli:
Prof. Dr. Orhan GÜVENEN, Muh. Nural DENKER K., Em. Amiral Atilla KIYAT

"Türkçemizin Dünü, Bugünü ve Yarını" Paneli:
Soldan Sağa: Öğr. Gör. Güneş MÜFTÜOĞLU,
Prof. Dr. İclâl ERGENÇ Hem., Prof. Dr. Aydın KÖKSAL

Kardeşlerimiz ve Hemşirelerimiz Panele büyük ilgi gösterdiler.

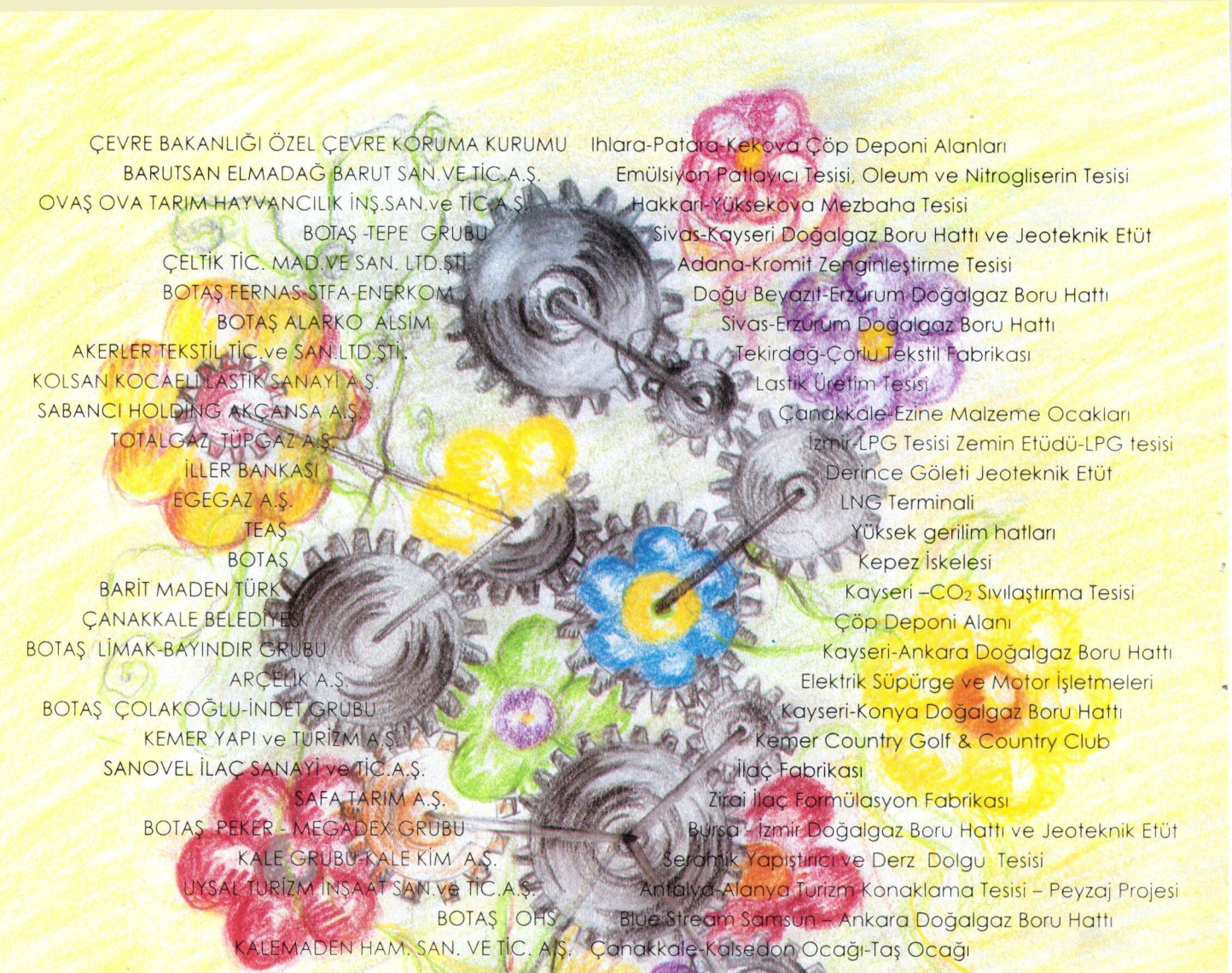

ÇEVRE BAKANLIĞI ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU	Ihlara-Patara-Kekova Çöp Deponi Alanları
BARUTSAN ELMADAĞ BARUT SAN.VE TİC.A.Ş.	Emülsiyon Patlayıcı Tesisi, Oleum ve Nitrogliserin Tesisi
OVAŞ OVA TARIM HAYVANCILIK İNŞ.SAN.ve TİC.A.Ş.	Hakkari-Yüksekova Mezbaha Tesisi
BOTAŞ -TEPE GRUBU	Sivas-Kayseri Doğalgaz Boru Hattı ve Jeoteknik Etüt
ÇELTİK TİC. MAD.VE SAN. LTD.ŞTİ.	Adana-Kromit Zenginleştirme Tesisi
BOTAŞ FERNAS-STFA-ENERKOM	Doğu Beyazıt-Erzurum Doğalgaz Boru Hattı
BOTAŞ ALARKO ALSİM	Sivas-Erzurum Doğalgaz Boru Hattı
AKERLER TEKSTİL TİC.ve SAN.LTD.ŞTİ.	Tekirdağ-Çorlu Tekstil Fabrikası
KOLSAN KOCAELİ LASTİK SANAYİ A.Ş.	Lastik Üretim Tesisi
SABANCI HOLDİNG AKÇANSA A.Ş.	Çanakkale-Ezine Malzeme Ocakları
TOTALGAZ TÜPGAZ A.Ş.	İzmir-LPG Tesisi Zemin Etüdü-LPG tesisi
İLLER BANKASI	Derince Göleti Jeoteknik Etüt
EGEGAZ A.Ş.	LNG Terminali
TEAŞ	Yüksek gerilim hatları
BOTAŞ	Kepez İskelesi
BARİT MADEN TÜRK	Kayseri –CO_2 Sıvılaştırma Tesisi
ÇANAKKALE BELEDİYESİ	Çöp Deponi Alanı
BOTAŞ LİMAK-BAYINDIR GRUBU	Kayseri-Ankara Doğalgaz Boru Hattı
ARÇELİK A.Ş.	Elektrik Süpürge ve Motor İşletmeleri
BOTAŞ ÇOLAKOĞLU-İNDET GRUBU	Kayseri-Konya Doğalgaz Boru Hattı
KEMER YAPI ve TURİZM A.Ş.	Kemer Country Golf & Country Club
SANOVEL İLAÇ SANAYİ ve TİC.A.Ş.	İlaç Fabrikası
SAFA TARIM A.Ş.	Zirai İlaç Formülasyon Fabrikası
BOTAŞ PEKER - MEGADEX GRUBU	Bursa - İzmir Doğalgaz Boru Hattı ve Jeoteknik Etüt
KALE GRUBU-KALE KİM A.Ş.	Seramik Yapıştırıcı ve Derz Dolgu Tesisi
UYSAL TURİZM İNŞAAT SAN.ve TİC.A.Ş.	Antalya-Alanya Turizm Konaklama Tesisi – Peyzaj Projesi
BOTAŞ OHS	Blue Stream Samsun – Ankara Doğalgaz Boru Hattı
KALEMADEN HAM. SAN. VE TİC. A.Ş.	Çanakkale-Kalsedon Ocağı-Taş Ocağı

ÇED'li Yatırımlar Çiçekli Yarınlar

ÇED RAPORU HAZIRLAMADA
YATIRIMDA KAZANDIRAN
HIZLI UZMAN KURULUŞ

M.Murat ÜNAL (Yörünge)

Küçükesat cad. No:53/2
KÜÇÜKESAT / ANKARA
Tel : 0(312) 4184774 - 4184874 - 4184964 - 4185002 - 4194585
Fax : 4192498
E-mail: mtcevre@tr-net.net.tr
mtcevre@basari.net.tr

ISSN 1301-2754

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **DEMİR SAVAŞÇIN**

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü : **CELİL LAYİKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İST. TEL.: (0 212) 251 26 50
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. İKİ AYDA BİR YAYINLANIR.
YENİLİK BASIMEVİ TEL. : (0 212) 243 55 72 - 245 32 48

YIL : 10 **SAYI : 52** **ARALIK 2001**

İÇİNDEKİLER

2. **Tesviye'den** ..... **Celil LAYİKTEZ**
3. **Büyük Üstat Mesajı** ..... **Demir SAVAŞÇIN**
4. **Cumhuriyet ve Atatürk Haftası Etkinlikleri** ..... **Tesviye**
11. **Atatürk'ün Üniversite Reformu ve İkinci Dünya Savaşı Öncesinde Türkiye'ye Sığınan Yabancı Bilim ve Sanat Adamları** *(Birinci Bölüm)* ..... **Üner BİRKAN**
16. **M. Nurettin Bekiroğlu Kardeş ve "Atatürk'ün İlk Büstü"** ..... **Reşit ATA**
19. **Tarih İçinde "Hatip"** ..... **Celil LAYİKTEZ**
23. **S. O.** *(Sadettin Ozil K.)* ..... **Sinan GÜRMEN**
26. **Ritüellerin İşlevi** ..... **Celil LAYİKTEZ**
28. **Küba Masonluğu** ..... **Roland WILKE / Çev.: Ali ÇAKIR**
32. **Tasmania Büyük Locasının Gelecek İçin Strateji Planı** .....
35. **100 Ahret Sorusu** *(devam)* ..... **Celil LAYİKTEZ**
37. **Masonların Dünyasında Bir Gezinti** ..... **Tesviye**
45. **Synopsis** ..... **Tesviye**

KAPAK RESMİ

MASONLAR ATA'NIN HUZURUNDA...

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

8 Aralık günü Nur-u Ziya adresimizde Konvanımızı icra edeceğiz. Dergimizin 37. sayfasında Büyük Üstat ve diğer Büyük Kurul adaylarının listelerini yayınladık. Gönül isterdi ki, bir çok yabancı obediyansta olduğu gibi, Büyük Üstat adayının kim olacağı çok önceden bilinsin ve seçim bir formaliteden ibaret kalsın, Büyük Üstat ittifakla seçilerek seçim kulislerinde yıpranmasın.

İstanbul ve Ankara Atatürk haftası faaliyetleri bu sayımızın ağırlık noktasını teşkil etmektedir. Ankara'dan bize, vâdinin bu faaliyetlerini çok kapsamlı, mükemmel bir dosya şeklinde ulaştıran Bü. Üs. Yar. Pek Muh. Yaşar Aysev Kardeşimize teşekkür ediyoruz. İleride, İzmir ve İstanbul'da bu tür faaliyetleri organize edecek Loca ve Kardeşlerden de bu tür yardımların gelmesini diliyoruz. Haberin sonuna yanlı, yansız basından seçmeleri ekledik.

Üner Birkan K., Atatürk haftası dolayısıyla Loca ve Atelyelerde yapmış olduğu ve yakın tarihimize de ışık tutan, *"Atatürk'ün Üniversite Reformu ve İkinci Dünya Savaşı Öncesinde Türkiye'ye Sığınan Yabancı Bilim ve Sanat Adamları"* başlıklı konuşmasının birinci bölümünü 11. sayfamızdan itibaren aktardık. 53. sayıda konu devam edecek, 54. sayıda da 229 Alman Bilim ve Sanat adamının komple listesini yayınlayacağız.

Arşiv çalışmalarımızda eski yazılı evrakı yeni yazıya çeviren, örnek Mason ve Üstadı Muhterem olmayı reddetmiş örnek Loca Sekreteri Saddettin Ozil Kardeşimizi, Sinan Gürmen K.'in yazısıyla, s. 23'de andık.

Ali Çakır K. de, Küba ziyaretini fırsat bilerek bize ilginç Küba Masonluğunu s. 282'de anlattı.

Tasmania (Avustralya) Büyük Locasının gelecek için strateji planı, tüm obediyansları, dolayısıyla bizleri de ilgilendiren bir modeldir. Yazıda, sorunlar teker teker incelenerek çözümler önerilmektedir. Konuyla ilgili olabilecek İngiltere Birleşik Büyük locasının bir halkla ilişkiler firması ile yapmış olduğu anlaşma da haber sayfalarımızda yer almaktadır.

Masonların Dünyasında bir gezinti bölümümüzde, ilginç basın ve İnternet haberleri yer almaktadır. Bunların arasında, Ahmet Şenkut K.'in yeni gösterime giren Karın Deşen Jak'la ilgili antimasonik filmi yorumladığı yazıya dikkatinizi çekeriz.

Tesviye Yayın Komitesi adına tüm Kardeşlerimizin Ramazan Bayramını kutlar, geçen yılda yaşanmış sıkıntıların geride kalmış olmalarını, Evrenin Ulu Mimarının tüm insanlara mutluluk, sağlık ve refah bahşetmesini niyaz ederim.

Kardeşçe Selâm ve Sevgilerimle,

Celil LAYİKTEZ

Büyük Üstat Mesajı

Üstadı Muhterem ve Sevgili Kardeşlerim,

Ulu Önder ATATÜRK'ün kurup, bizlere emanet ettiği Demokrasinin teminatı Cumhuriyetimizin 78. nci yılını idrak etmiş bulunmaktayız.

O'nu bugün saat 11.00'de yoğun bir kardeş, hemşire ve yavrularımızla ziyaret ettik. Sizlerin de hislerine tercüman olduğum duygu ve düşüncelerimi özel defterin 128. nci sahifesine şu şekilde ifade ettim.

"ULU ÖNDER ATATÜRK"

Senin deyiminle "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkeni tanıyamayanlar, tanımak istemeyenler; gaflet ve delalet içinde, insanları kendi ihtiraslarının, kendi bağnaz, batıl inançlarının kölesi olarak kullanmakta ve insanlığa ıstırap vermektedir. Barışı sadece kendi hegomonyaları içinde düşünmektedirler.

İnsanlar arasında din, dil, ırk, renk farkı gözetmeksizin sevginin, barışın, kardeşliğin egemen olması; bizlerin asırlardan beri devam eden ilkesidir. Evrensel bu ilkeyi seninle paylaşmak bizler için büyük onurdur. Seni; senin istediğin şekilde tanıyor, tanıtıyor ve tanıtacağız. Bu suretle seni yaşıyor, yaşatıyor ve yaşatacağız.

Bu sene huzuruna daha mutlu geldik. Çünkü, depremde zayiat gören Derince İlçemizde; Kardeşlerimin mütevazi, katkıları ile temelinde senin ilkelerinin harcı olan "Derince Cumhuriyet İlköğretim Okulu"nu eğitime açtık. Burada yetişecek irfan ordusu da seni tanıyacak ve tanıtacaklardır.

Rahat ol. Gönülden sadakat ve sevgilerimizle Cumhuriyet Bayramın kutlu olsun.

27 Ekim 2001/11.00

Evet sevgili Kardeşlerim, onunla birlikte sizlerin ve tüm aile efradınızın Cumhuriyet Bayramınızı kutlar, bu onur ve mutluluğu nice yıllar yaşamanızı Evrenin Ulu Mimarından dilerim.

Kardeş Sevgi ve Saygılarımla.

Demir SAVAŞÇIN
Büyük Üstat

CUMHURİYET VE ATATÜRK HAFTASI ETKİNLİKLERİ

İSTANBUL

Her yıl, geleneksel bir şekilde, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'mızı kutlamakta olan Büyük Loca'mız, bu yıl da kutlama çalışmalarını koordine etme görevini Küre Muh. Locası'na vermişti. Kutlamaların yapılacağı 28 Ekim 2001 Pazar günü saat 12.00 de Nuruziya Sokaktaki binamızda toplanan Kardeşlerimiz, topluca Taksim Anıtı'na yürüdüler ve Anıt'a Çelenk koydular.

Saat 14.00 de Küre Muh. L.'sı K.'lerimizden Erol Uziyel K.'in "Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi Kağıt Paraları" ve fotoğraf sanatçısı Vasgen DEMİRTAŞ'ın "Cumhuriyet Dönemi'nde Yaşam" Sergileri törenle açıldı.

Prof.Dr. Orhan GÜVENEN ve Em. Amiral Atilla KIYAT'ın konuşmacı olarak katıldıkları "Sosyolojik, Ekonomik ve Stratejik açılardan Cumhuriyet Türkiye'si ve Geleceği" konulu Açık Oturum Saat 15.00 de başladı. Kardeşlerimizin, Hemşirelerimizin ve bazı kardeşlerimizin uygun gördüğü haricilerin katıldığı Açık Oturuma ilgi büyüktü. Gerçekten de 90 dakikalık bir sürede tamamlanması öngörülen toplantı, yaklaşık üç saat sürdü. Eğer konuşmacıların önceden programlanmış İstanbul dışına seyahatleri olmasa, daha da uzayacaktı. Soruların yanıtlanmasından sonra toplantı, Muh. Nural DENKER K.'in konuşmacılara Büyük Locamız adına birer teşekkür plâketi sunmasıyla sona erdi.

ANKARA

ANITKABİR ZİYARETİ

"Cumhuriyet ve Atatürk haftası etkinlikleri" 2001 yılında Ankara Vadisi Koordinatörlüğünde 27 Ekim Cumartesi günü Anıtkabir ziyareti ile başlamıştır.

Başta Büyük Üstadımız En Muhterem Demir SAVAŞÇIN K., Büyük Üstat Yardımcısı Pek Muh. Yaşar AYSEV K., Büyük Hazine Emini Pek Muhterem Salih EVCİLERLİ K. olmak üzere, İstanbul ve İzmir'den gelen kar-

deşlerimizle çok sayıda Ankaralı kardeşimiz, eşleri ve çocukları ile birlikte coşkulu bir grup oluşturarak Anıtkabir bayrak direği altında buluşmuşlar ve Ulu önderimiz Atatürk'ün mozelesine çelenk koyduktan sonra, saygı duruşunda bulunmuşlardır.

Bü. Üs. En Muh. Demir Savaşçın K.'in Anıtkabir şeref Defterine yazdığı metin dergimizin 3 sayfasında yayımlanan "Büyük Üstat Mesajı"nda yer almıştır.

AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE KONFERANSI

"Cumhuriyet ve Atatürk Haftası 2001"in ikinci etkinliği, 27 Ekim Cumartesi saat 14.00'de Ankara Vâdi Evimizde kamuya açık olarak, Başbakanlık A.B. Genel Sekreteri Sn. Volkan Vural tarafından, gerçekleştirilen "Avrupa Birliği ve Türkiye" konulu konferans olmuştur.

"Biz şuna inanıyoruz. Atatürk'ün Türk Milletine gösterdiği batılılaşma açısından, Avrupa Birliğine entegrasyon hadisesi çok önemli bir aşama teşkil edecektir.

Çağdaşlaşma ve uygarlaşma yolunda Türkiye'nin Avrupa birliğine gerçekleştireceği entegrasyon, Türkiye toplumunun bugüne değin sarkmış olan bir çok sorununun çözümü açısından da gerçekten çok yararlı bir atılım olacaktır. Bu nedenle bizler Avrupa Birliğine entegrasyon fikrini yürekten desteklemekteyiz."

Yaşar AYSEV konuşmasının sonunda ülkemiz çıkarları açısından konunun detayına inilebilmesi için sürekli bir tartışmanın yaşatılması ve yanlışlarla doğruların birbirinden ayırt edilebilmesi için bu kabil konferansların büyük önem taşıdığını belirtmiştir.

Pek Muh. Yaşar AYSEV K. konferansı veren Sayın Volkan VURAL'a da teşekkür etti.

Başbakanlık Genel Sekreteri Büyük Elçi Volkan VURAL'ın konuşmasının özeti:

Volkan VURAL Avrupa birliğinin bir sivil toplum projesi olduğunu, Türkiye'nin de sivil toplum örgütleriyle böyle bir projeye aktif bir biçimde katılması gereğine dikkat çekti.

Türkiye'nin 60'lı yıllardan beri Avrupa Birliği ile ortaklık ilişkisi olduğunu dile getiren Vural...

"Bugün kırk yılı bulan bu ilişkinin bizi getirip de buluşturduğu nokta Helsinki'de Türkiye'nin AB'ye adaylığı olmuştur" dedi.

Bu sürecin bizi tam üyeliğe götüreceğini kabul ettiğimizi, fakat işlerin pek de öyle gitmediğini, zaman zaman Türkiye'nin Avrupa'ya ait olmadığı, Avrupa kültürünün birparçası olmadığı teziylede beslenerek, başka faktörlerin de etkisiyle, Türkiye'nin tam üyeliğinin ortaklıkta yerinin olmayacağın en azından Lüksemburg zirvesinde ortaya çıktığını anlatan Volkan VURAL, Türkiye'nin kesin tavır alması karşısında, Aralık 99 daki Helsinki zirvesinde Türkiye'nin aday ülke olarak diğer aday ülkelerde eşitliğinin kabul edildiğini belirtti.

Aday ülke olunca tam üyelik için yeni bir süreç başladığını söyleyen Volkan VURAL, "Biz de buna karşılık, katılım ortaklığı stratejisinin bir parçası olarak kendi ulusal programımızı ilan etmiş bulunuyoruz." dedi.

Aday ülkelerden beklenen yol haritasının Kopenhag siyasi ve ekonomik kriterleri olduğunu belirten Vural sadece üç dört satırdan ibaret olan bu kriterlerin Demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve serbest piyasa ekonomisini kapsadığını bildirdi.

Volkan VURAL, Türkiye'nin bizim Kopenhag siyasi kriterlerini benimsememizin, Türkiye için doğal bir davranış biçimi olduğunu

söyleyerek sürdürdüğü konuşmasında, şöyle devam etti.

"Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyeliğinin esasında altında yatan temel faktör, Cumhuriyetimizin benimsediği temel değerlerle onun örtüşmesidir.

Yapılan çalışmaların sadece Avrupa Birliğine girme kapsamında değerlendirilmesinin sınırlı bir yaklaşım olacağını savunan Vural bu Türkiye'nin çağdaşlaşma projesidir, modernleşme projesidir, Türkiye'nin uluslararası alanda saygınlığı projesidir, hem de rekabet gücü ile ilgili bir projedir, dedi.

Pek çok sıkıntılarımız olduğunu vurgulayan Volkan VURAL, Türk toplumunun mutlu olması, daha iyi yaşama için, Avrupa birliğine girmemizin ülkemizin çıkarına olduğunu söyleyerek konuşmasını bitirdi.

Daha sonra soru - Cevap bölümüne geçildi.

Kardeşlerimizin merak ettiği konulardaki sorularını, cevaplayan Büyükelçi Volkan VURAL'a Bü. Üs. En Muh. Demir SAVAŞÇIN K. tarafından bir plaket verildi.

ATATÜRK PULLARI SERGİSİ

27 Ekim - 10 Kasım 2001 tarihleri arasında gerçekleşen Cumhuriyet ve Atatürk Haftası kapsamında Ankara Vadi Evimiz sergi salonunda, Atatürk'ün hayatını ve devrimlerini konu alan bir pul kolleksiyonu sergilendi.

Söz konusu haftanın anlam ve önemine uygun olarak, Şafak Muhterem Locası eylemli Üstadı Muhteremi Uğur TARHAN K.'miz tarafından Pul ve filatelik materyal ile hazırlanan sergide, Atatürk'ün hayatı ve Devrimleri anlatılıyor.

Bü. Üs. Yard. Pek Muh. Yaşar AYSEV K. tarafından açılan sergide, Atatürk pullarının yanı sıra, çağlar boyu resim sanatı ve Çin ve Japon sanatı konulu pullardan ve filatelik malzemeden oluşan iki seri daha sergileniyor.

"TÜRKÇEMİZİN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE YARINI" PANELİ

Cumhuriyet ve Atatürk haftasının son etkinliği Ankara Vadi Evinde 10 Kasım 2001 Cumartesi günü saat 14.00'de gerçekleştirilen "Türkçe'mizin dünü, bugünü ve yarını konulu panel oldu.

Bü. Üs. Yard. Pek Muh. Yaşar AYSEV K. tarafından açılış konuşması yapılan panele, Prof. Dr. Olcay ÖNERTOY, Prof. Dr. Aydın KÖKSAL, Hemşiremiz Prof. Dr. İclal ERGENÇ ve Öğretim görevlisi Güneş MÜFTÜOĞLU katıldılar.

Konuşmacılar, yeryüzünde 250 milyona yakın insanın Türkçe konuştuğunu, Türkiye'nin Türk dilinin öncüsü olduğunu, ortak bir kültürün oluşabilmesi için Türkçe'de mümkün olduğu kadar lehçe farklılıklarının azaltılarak, özenle kullanılması gereği üzerinde durdular.

Yaşayan Türkçe'nin iyi korunması ve de zenginleştirilmesinin önemini de vurgulayan panelistler, bir dilin bir ulusun bağımsızlığının en büyük göstergesi olduğunun altını çizdiler.

Panelin kapanışında Bü. Üs. Yard. Pek Muh. Yaşar AYSEV K. panelistlere birer plaket armağan ederek teşekkür etti.

ETKİNLİKLERİN KAMUOYUNDA VE BASINDAKİ YANKILARI:

Cumhuriyet ve Atatürk haftası etkinliklerimiz kamuoyu ve basında olumlu bir izlenim yarattı.

Etkinliklerimize katılan pek çok haricinin yanı sıra, başta Başbakan Yardımcısı ve Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut YILMAZ olmak üzere bazı bakanlar ve üst düzey bürokratlar yolladıkları telgraf ve mesajlarla Bü. Üs. Yard. Pek Muh. Yaşar AYSEV K.'i kutladılar.

TBMM Başkan Vekili Yüksel YALOVA, Kültür Bakanı İstemihan TALAY, Adalet bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami TÜRK, Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanı Zeki ÇAKAN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar OKUYAN, Devlet Bakanı Yılmaz KARAKOYUNLU, Turizm Bakanı Mustafa TAŞER, Devlet bakanı Prof. Dr. Ramazan MİRZAOĞLU, Saadet Partisi Genel Başkanı Recai KUTAN İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Muzaffer ECEMİŞ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlığı Müsteşarı Fikri ŞAHİN, Gümrük Müsteşarı Doç. Dr. Nevzat SAYGILIOĞLU, DYP Grup Başkan vekili Milletvekili Turhan GÜVEN, Ankara Büyük Şehir Belediye Başkanı Melih GÖKÇEK, Başkanlık Özelleştirme İdaresi Başkanı Uğur BAYAR, Telgraf, faks ve mesaj göndererek Bü. Üs. Yard. Pek Muh. Yaşar AYSEV K.'i kutlayıp çalışmalarında başarılar dilediler.

Yine pek çok Bakan, Milletvekili ve üst düzey bürokrat gönderdikleri mesajlarla, Etkinliklere katılamadıkları için özürlerini belirttiler.

Cumhuriyet ve Atatürk Haftası Etkinlikleri Medyada da yankılandı. Hürriyet, Milliyet, Sabah, Türkiye, Yeni Şafak gibi Basınımızın önde gelen gazeteleri sayfalarında Anıtkabir Ziyaretimize yer verdiler:

MASONLAR ÇOLUK ÇOCUK ANITKABİR'E GİTTİ

Ali EKEYILMAZ
SABAH, 28 Ekim 2001, Pazar

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği üyeleri, Cumhuriyet Bayramı nedeniyle aileleriyle birlikte Anıtkabir'i ziyaret edip saygı duruşunda bulundular. Farklı illerden Ankara'ya gelen masonlar ve aileleri bir de hatıra fotoğrafı çektirdiler. "Büyük Üstat" Demir Savaşçın, Anıtkabir Özel Defteri'ne şunları yazdı: "İnsanlar arasında din, dil, ırk, renk farkı gözetmeksizin sevginin, barışın, kardeşliğin egemen olması, bizlerin asırlardan beri devam eden ilkesidir. Evrensel bu ilkeyi seninle paylaşmak bizler için büyük onurdur. Seni, senin istediğin şekilde tanıyor, tanıtıyor ve tanıtacağız. Bu suretle seni yaşıyor, yaşatıyor ve yaşatacağız."

CUMHURİYET VE ATATÜRK HAFTASI ETKİNLİKLERİNİN BASINDA YANKILARI

MASONLAR'DAN ATA'YA DUA

HÜRRİYET, 28 Ekim 2001, Pazar

Hür ve Kabul Edilmiş masonlar Büyük Locası Derneği, eşleri ve çocuklarıyla birlikte Baş Üstat Demir Savaşçın başkanlığında, Anıtkabir'i ziyaret etti. Türk Masonları 27 Ekim'de başlayan Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk Haftası kutlamalarını 10 Kasım'a kadar çeşitli etkinliklerle sürdürecekler. Türkiye'nin dört bir köşesinden gelen Masonlar, Anıtkabir'in mozolesine çelenk koyup, saygı duruşunda bulundular ve dua ettiler. Baş Üstat Savaşçın, Anıtkabir Anı Defteri'ne, masonların duygularını şöyle aktardı: "İnsanlar arasında din, dil, ırk, renk farkı gözetmeksizin sevginin, barışın, kardeşliğin egemen olması; bizlerin asırlardan beri devam eden ilkesidir. Evrensel bu ilkeyi seninle paylaşmak bizler için büyük onurdur. Seni; seni istediğin şekilde tanıyor, tanıtıyor ve tanıtacağız. Bu suretle seni yaşıyor, yaşatıyor ve yaşatacağız."

Çocuklarıyla geldiler

● Türkiye'nin dörtbir tarafından Anıtkabir'e gelen Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği üyeleri, Atatürk'ü eş ve çocuklarıyla birlikte ziyaret ettiler.

SP LİDERİ KUTAN'DAN MASONLARA KUTLAMA

MİLLİYET, 28 Ekim 2001, Pazar

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev, derneklerinin Türkiye'nin AB ile bütünleşmesine büyük önem verdiğini söyledi. Masonlar Locası Ankara Şubesi'nin dün düzenlediği "AB ve Türkiye" konulu bir konferansa, başta Mesut Yılmaz olmak üzere çok sayıda hükümet yetkilisi tebrik mesajı gönderdi. AB Genel Sekreteri Volkan Vural'ın sunduğu konferansa kutlama mesajı gönderenler arasında Saadet Partisi lideri Recai Kutan da vardı.

MASONLAR ANITKABİR'DE

TÜRKİYE, 28 Ekim 2001, Pazar

ANKARA (İHA)-Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği ve Büyük Üstad'ı Demir Savaşçın Anıtkabir'e "Cumhuriyet ve Atatürk haftaları" etkinlikleri çerçevesinde Anıtkabir'e gelerek çelenk koydular. Anıtkabir'de, önce hatıra fotoğrafı çektiren Masonlar daha sonra mozaleye çelenk koydular. Daha sonra Anıtkabir özel defterini imzalayan Savaşçın deftere, "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" ilkeni tanımayanlar tanımak istemeyenler; gaflet ve delalet içinde, insanlar kendi ihtiraslarının kendi bağnaz, batıl inançlarının, kölesi olarak kullanmakta ve insanlığa ıztırap vermektedir. Barışı sadece kendi hegemonyaları içinde düşünmektedir. İnsanlar arasında din, dil, ırk, renk farkı gözetmeksizin sevginin, barışın, kardeşliğin, eğemen olması bizlerin asırlardan beri devam eden ilkesidir. Evrensel bu ilkeyi seninle paylaşmak bizler için büyük onurdur. Seni senin isteğini gibi tanıyor, tanıtıyor ve tanıtacağız. Bu suretle seni yaşıyor ve yaşatacağız. Bu sene huzuruna daha mutlu geldik. Çünkü depremde zararg ören Derince ilçemizde, kardeşlerimin mütevazi katkıları ile temelinde senin ilkelerinin harcı olan "Derince Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nu eğitime açtık. Burada yetişen irfan ordusu seni tanıyacak.

MASONLAR "BARIŞ"I HATIRLATTI

YENİ ŞAFAK, 28 Ekim 2001, Pazar

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği üyelerinin "büyük üstat" kabul ettikleri Demir Savaşçın, "yurtta sulh cihanda sulh" ilkesini tanımayanların insanlığa ıstırap verdiğini belirtti. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği üyeleri, Cumhuriyet bayramı nedeniyle Anıtkabir'i ziyaret etti. Türkiye'nin farklı illerinden eş ve

çocuklarıyla gelen masonlar, Demir Savaşçın başkanlığında Atatürk'ün kabri önünde saygı duruşunda bulundular. Atatürk'ün kabrine çelenk bırakan Savaşçın, daha sonra Anıtkabir Şeref Defteri'ni imzaladı. Savaşçın, deftere şunları kaydetti:

"Ulu Önder Atatürk, senin deyiminle "Yurtta Sulh Cihanda Sulh" ilkeni tanımayanlar, tanımak istemeyenler, gaflet ve dalalet içinde, insanları kendi ihtiraslarının kendi bağnaz, batıl inançlarının, kölesi olarak kullanmakta ve insanlığa ıstırap vermektedir. Barış, sadece kendi hegemonyaları içinde düşünmektedir. İnsanlar arasında din, dil, ırk, renk farkı gözetmeksizin sevginin, barışın, kardeşliğin egemen olması, bizlerin asırlardan beri devam eden ilkesidir. Evrensel bu ilkeyi seninle paylaşmak bizler için büyük onurdur. Seni, senin istediğin şekilde tanıyor, tanıtıyor ve tanıtacağız. Bu suretle seni yaşıyor, yaşatıyor ve yaşatacağız."

VURAL, MASONLARA AB'yi ANLATTI

CUMHURİYET, 28 Ekim 2001, Pazar

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - AB Genel Sekreteri Volkan Vural, dün yapılan panelde, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar locası Derneği üyelerine Türkiye - AB ilişkilerini anlattı. Vural, Tükiye - AB ilişkilerinde hem içeriden hem de dışarıdan kaynaklanan zorluklar bulunduğunu belirterek önemli olanın en kısa sürede tam üyelik müzakerelerine başlamak olduğunu söyledi. AB için ekonomik ölçütlerin ikinci sırada geldiğini belirten Vural, Kopenhag siyasi kriterlerinin mutlaka kabul edilmesi gerektiğini kaydetti. Vural, Türkiye'nin jeostratejik konumu ve 15 yıl boyunca mücadele etmek zorunda kaldığı dış kaynaklı bölücü terörün müzakereleri zorladığını kaydetti.

MASON LOCASINDAN BÜYÜK YÜZSÜZLÜK

Oğuzhan KARTAL
AKİT, 31 Ekim 2001, Pazar

Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti için büyük tehlike arzettikleri gerekçesiyle kapattığı "kökü dışarıda" mason locaları, Atatük'ün kemiklerini sızlatmaya devam ediyorlar.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı sebebiyle 27 Ekim günü Anıtkabir'i ziyaret eden masonlar, şimdi de Atatürk Haftası'nı kutlamaya hazırlanıyorlar.

Atatürk Haftası'nı kutlamaya hazırlanan Hür ve Kabul edilmiş Masonlar Locası bir dizi etkinlik tertipledi. Cumhuriyet Bayramı ardından Atatürk Haftası ile devam edecek etkinlikler çerçevesinde 10 Kasım Cumartesi günü saat 14.00'te Prof. Dr. Olcay Önertoy, Prof. Dr. Aydın Köksal, Prof. Dr. İclal Ergenç, ve Öğretim Görevlisi Güneş Müftüoğlu'nun katılacağı Türkçe'nin dil devriminden günümüze gelinceye kadar ki süreçte geçirdiği aşamaların günümüzdeki görünümünün ve gelecek ile ilgili önerilerin irdeleneceği "Türkçe'nin dünü, bugünü ve yarını" konulu panel düzenlenecek. Etkinlikler çerçevesinde ayrıca Hür ve Kabul edilmiş Masonlar Locası'nın Ankara Tuna Caddesi'ndeki merkezinde "Atatürk pulları" sergisi açılacak. Yapılan basın açıklamasında panel ve serginin üyelerin yanı sıra dışa da açık olduğu özellikle belirtildi. Büyük Üstad sorularımız üzerine konuşmak istemedi.

* * *

GÖRSEL MEDYA

Bu arada BRT, ATV, TGRT, Kanal - D gibi televizyonlarda Anıtkabir ziyaretimizin yanı sıra, Avrupa birliği ve Türkiye konulu konferans geniş ölçüde yer aldı.

ATATÜRK'ÜN ÜNİVERSİTE REFORMU VE İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİNDE TÜRKİYE'YE SIĞINAN YABANCI BİLİM VE SANAT ADAMLARI

(BİRİNCİ BÖLÜM)

Üner BİRKAN

Büyük Atatürk'ün önderliğinde kurulmuş olan genç Türkiye Cumhuriyeti, "Onuncu Yıl" diye bildiğimiz o coşkulu dönemde ve sonrasında, çok önemli bir süreç yaşamıştır. Bu süreç, devam edegelen sosyal ve ekonomik kalkınma hamlesinin, Atatürk'ün deyişiyle, "Muasır medeniyet seviyesinin üzerine yükselme" çabasının bir parçası olan "Üniversite Reformu" ile, inanılmaz bir hızla gelişen bir başka, tamamlayıcı olguyu, "1933 yılı başlarında Nazi Almanyası'ndan kaçan bilim ve sanat adamlarının Türkiye'ye sığınmaları" olgusunu birleştirir.

Bu saygın bilim ve sanat adamlarının ülkemize sığınmaları, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nce ve Türk halkınca kabul edilmeleri sürecinin ayrıntılarına girmeden önce, o yıllarda başlatılan ve gerçekleştirilen "Üniversite Reformu"na kısaca değinmekte yarar görüyorum:

I- 1933 Üniversite Reformu'nun Başlangıcı

Genç Türkiye Cumhuriyeti, üniversite ve yüksek okullar konusundaki reformları kuruluşundan ancak on yıl sonra yürürlüğe koyabildi. Yönetimdeki politikacılar ve bilim adamları, Türkiye'nin tek yüksek öğrenim kurumu olan İstanbul Darülfünunu'nun 1920'lerdeki durumunu hiç te hoşnut edici bulmuyorlardı. Atatürk'ün kendisi de, bu eskimiş kurum ile ilgili eleştrilerle aynı görüşteydi; bunu, 1933'te TBMM'nin açılış konuşmasında, şöylece dile getirmekteydi:

"Üniversite'nin donatımına verdiğimiz önemi vurgulamak istiyorum. Hiç kuşku yoktur ki, yarım alınmış önlemler verimsizdir. Bütün tasarılarımızda olduğu gibi, öğretim işlerimizde ve kurulacak üniversitede de köktenci önlemlerle hareket etmekte kesin kararlıyız."

1932 yılında, İsviçre'den önemli bir bilim adamı, Profesör Albert Malche, bir reform önerisi hazırlamak üzere Türkiye'ye resmen davet edildi. Malche, "...üniversitelerin düzeltilmesi yolunda bir şeyler yapılması gerektiği kanısının yaygın olduğu" görüşündeydi. Bu görüşünü şu şekilde belirtmektedir:

"Sanırım, diyebilirim ki, 18 Ocak 1932'de Ankara'da Sayın Ekselans Cumhurbaşkanı'na yaptığımız ziyarette ve daha sonra Sayın Ekselans Maarif Vekili ile yaptığım konuşmalarda da aynı izlenimi edindim."

"Atatürk ve Üniversite Reformu" başlıklı kitabında Profesör Horst Widmann, o sıralarda "reform" konusunda beliren olumlu ve olumsuz görüşleri şöylece belirtmektedir.

- 30 Ekim 2001 tarihinde "Atatürk Haftası" çerçevesinde Nur Muh. L.'sında yapılan konuşma.

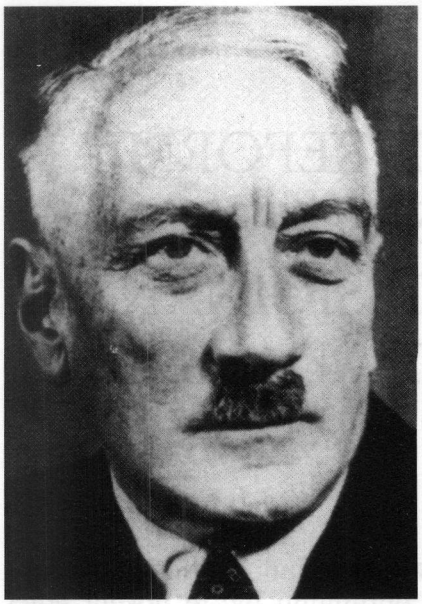

Prof. Albert Malche
(Üniversite Reformu Raporu Sahibi)

"Darülfünun'un profesörleri, durumun değerlendirilmesi bakımından ikiye bölünmüştü: Bazı profesörler, reforma kesinlikle karşı olduklarını açıkladılar. Kendi yerlerini koruma endişesi içinde, Atatürk'ün sözünü ettiği "köktenci tedbirler"den çekinmekte idiler. Profesörlerin birçoğu ise, pek çok eksik ve yetersizlik olduğunun farkındaydı; uygun bir reform beklemekteydiler ve bunun için yapılacak çalışmalara katılmaya hazırdılar."

O sıralarda 52 yaşında olan Profesör Malche, 1932 yılının başlarında, üniversite reformu konusunda bir rapor hazırlamak üzere Türkiye'ye geldi, ülkenin gerçeklerini hemen ve son derece objektif biçimde derlemeye başladı; çeşitli kişilerle görüştükten, gerekli yerleri gezip gördükten sonra, Mayıs 1932'de raporunu Türk Hükûmeti'ne sundu. Mayıs 1933'ten 1934 ilkbahar aylarına kadar süren ikinci ziyaretinde, Türkiye'de kurulmuş olan Reform Komisyonu ile birlikte, eski Darülfünun'un "İstanbul Üniversitesi"ne dönüşmesi çalışmalarını yönetti. Biraz ileride göreceğimiz gibi, sığınmacı Alman profesörlerin çağrılması ve görevlendirilmesi işine katıldı ve yeni kuruluşun, İstanbul Üniversitesi'nin ilk geçici yarıyılını gözetimi altında bulundurdu. 1934 yılı ilkbaharında İsviçre'ye geri döndü.

Atatürk, İstanbul Üniversitesi projesine çok büyük değer vermekte idi. Zamanın Maarif Vekili Reşit Galip, bu konuda inançlı, kendine güvenen, aktif bir devlet adamı idi. İstanbul Üniversitesi'nin yeniden düzenlenmesi, onun en önemli, aynı zamanda son eseri oldu; yeni Üniversite'nin kurulup açılışından kısa bir süre sonra, geçirdiği çok büyük bir kaza sonucu görevden ayrılmak zorunda kaldı, 1934 yılında ne yazık ki öldü.

Malche'nin raporunu sunmasından yaklaşık bir yıl sonra, 31 Mayıs 1933 tarihinde, üniversite reformu ile ilgili 2252 sayılı kanun yürürlüğe girdi. Bu kanunla, iki önemli konu çözüme bağlanmış oluyordu:

- İstanbul Darülfünunu, kendisine bağlı bütün kuruluşları, öğretim üyeleri ve ana yapısı ile, 31 Temmuz 1933 tarihinden itibaren ortadan kaldırılmaktaydı;
- Maarif Vekaleti, 1 Ağustos 1933'ten itibaren, İstanbul'da "İstanbul Üniversitesi" adı altında yeni bir kuruluşu kurmakla görevlendiriliyordu.

Maarif Vekili Reşit Galip, yeni Üniversite'nin açılışı dolayısıyla yaptığı konuşmada, şöyle demekte idi:

"Bugün çalışmaya başlayan İstanbul Üniversitesi ile, dünkü Darülfünun arasında hiçbir ilişki yoktur. Üniversite, yeni bir kuruluştur."

Böylece, Üniversite'de Arapça kökenli olan eski terimlerin yerini Avrupa kökenli olanlar aldı; "Darülfünun" Üniversite oldu, "Reis" Rektör, "Müderris" Profesör, "Muallim" Doçent, "Muallim Muavini" Asistan oldu. Eskiden Harbiye Nezareti olan, Beyazıt'taki üniversite merkez binasının giriş kapısına Kur'andan alınmış, eski yazı ayetin üst kısmına, "İstanbul Üniversitesi" yazıldı. O zamana kadar Darülfünun'da görevli profesörler ile yardımcılarının büyük kısmı, görevden çıkarıldı. Reşit Galip'e göre, yeni üniversitenin öğretim üyeleri üç gruptan oluşacaktı:

1- Darülfünun'dan kadroya alınan hocalar;

2- Avrupa üniversitelerinde öğrenim görmüş, ya da ihtisas yapmış ve geri dönmüş Türkler;

3- Yabancı profesörler.

II- Yurt Dışındaki Bilim ve Sanat Adamlarının Türkiye'ye Sığınmaları

Almanya'da, 30 Ocak 1933 tarihinde Nasyonal Sosyalistlerin hükümeti devralmaları ile başlayan "Türkiye'ye sığınma" süreci ile ilgili olarak elimizde, değerli üç Alman bilim adamının tanıklıkları ve anlattıkları var. Bu seçkin bilim adamları; Profesör Horst Widmann, Profesör Ernst Hirsch ve Profesör Fritz Neumark'tır. Her üçü de, Türkiye'de uzun yıllar görev yapmışlar, deneyimleriyle, derin bilgileriyle ve inanılmaz uyum yetenekleriyle, ülkemiz bilim yaşamına büyük katkılarda bulunmuşlardır.

Söz konusu yıllarda Türkiye'ye sığınan bilim adamlarının en az 229 adedi tesbit edilmiştir. Hepsi de çok kıymetli olan bu bilim adamlarından ancak birkaçını bu çalışmaya dahil edebildik. Listeyi ayrıca yayınlayacağız.

Söze Profesör Ernest Widmann'ın yazdıkları ile başlayalım: Bu değerli bilim adamı, 1933 süreci içinde Türkiye'ye gelenlerden biri değildir; 1961-1965 yılları arasında Ankara'da okutman olarak görev yapmış, 1968-1969 yıllarında, Alman Bilimsel Araştırma Kurumu'nun bursuyla tekrar Türkiye'ye gelerek, Batı'dan Türkiye'ye beyin göçü konusunda araştırmalar yapmıştır. 1981 yılı Mayıs ayında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde "Atatürk'ün 100'üncü Doğum Yılı" için yapılan toplantılarda hazır bulunmuştur. Widmann daha sonra Giesen Üniversitesi'nde pedagoji profesörü olarak çalışmıştır. 1933 yılındaki gelişmeleri şöylece aktarıyor bize:

"30 Ocak 1933'te Almanya'da hükümeti Nasyonal Sosyalistler devralmıştı. Politik yönden beğenilmeyen üniversite öğretim üyeleri emekliye sevk ediliyor, işten uzaklaştırılıyor, ihtar veriliyor ya da tutuklanıyordu. Çoğu yabancı ülkelere iltica etmek için çalışıyordu. 1933 Mart'ının sonunda bunlara, kayınpederi Zürih'te oturan tıp doktoru Philipp Shwartz da katılmıştı. Bu çevredeki, umutları kırılmış ve ne yapacağını bilmeyen öğretim üyeleri, bir paniğe engel olmak ve yeni iş sahaları bulabilmek amacıyla, en kısa zamanda örgütlenmeleri gerektiğini düşünüyorlardı. Schwartz'ın önderliğinde, Alman bilim adamları için bir danışma bürosu kuruldu. Nisan ayının ortasında, Neue Züricher Zeritung'da bu büro tanıtıldı. Bu haber Almanya'da derhal duyuldu ve umut dolu başvurular başladı. Önceleri bütün işlerini küçük bir odada gerçekleştiren büro, kısa zamanda İsviçre'li yardımseverler sayesinde yeterli bina ve paraya sahip oldu. Bu küçük organizasyon, "Yurtdışındaki Alman Bilim Adamları Yardım Cemiyeti adını aldı."

Sözümüzün bu noktasında, Türkiye için çok büyük değeri olan bir başka bilim adamına, Profesör Fritz Neumark'a kulak verelim. Maliye alanında dünya ölçüsünde ün yapmış bir bilim adamı olan Profesör Neumark, 1933'te Frankfurt/Main'dan Türkiye'ye gelmiş ve hemen hemen 20 yıl, İktisat ve Finans bilimleri profesörü olarak İstanbul'da kalmıştır. Geldiğinden hemen iki yıl sonra, derslerini Türkçe olarak yapmaya başlayan Neumark, kitaplarının, bilimsel makalelerinin pek çoğunu Türkçe olarak kaleme almış, 1946'dan itibaren İstanbul Üniversitesi'nin yeni kurulmuş olan Maliye Enstitüsü'nün yöneticisi olmuştur. Teorik çalışmalarına katıldığı, 1950 Türk Vergi Reformu konusundaki katkıları önemlidir. 1933'teki dramatik gelişmeleri bir de O'nun kaleminden dinleyelim:

"...Nasyonal Sosyalist hareketin Almanya'da 1933 yılı başlarında iktidara gelmesinden epey önce, Hitler taraftarı olmayanlar, Yahudiler ve Yahudi bir eşle evli olanların durumları giderek zorlaşmaktaydı. 1933 yılı başlarında Hitler kabinesinin kurulmasından sonra çıkarılan ilk yasalar, demokratik temel hakları bütünüyle ortadan kaldırdı. Devlet kademelerine, bu arada öğretim ve yüksek öğretim kurumlarına bir an önce yeni rejimin yandaşlarının egemen olmaları

Prof. Fritz Neumark
(Maliye)

amaçlanıyordu. Bunun için çıkarılan "Memurluk Statüsünün Yeniden Sağlanması" adlı yasanın ilk kurbanlarından biri de ben oldum. 1925 yılından, asistanlık döneminden beri hizmet ettiğim, Frankfurt Goethe Enstitüsü'ndeki işime bir anda son verildi.

Hocalık ve memurluk kapılarının yüzüme kapanmasından sonra, geçimimi sağlayabilmek için bana yapılan tek iş teklifi, bir tuz toptancısının yanında seyyar tanıtıcılık oldu. Bu durumda, o zamana kadar hiç düşünmediğim bir şeyi, başka bir ülkeye iltica etmeyi planlamaya başladım.

...1933 yılında Türkiye, Almanya'da çalışma ve yaşama olanaklarını yitiren aydınlara sığınma ve bilimsel faaliyet gösterme fırsatını tanıdı. Bu fırsat benim için ve benim gibi birçok kimse için bir nimet sayılırdı...

1917 Sovyet Devrimi'nden İsviçre'ye kaçan (yukarıda sözünü ettiğimiz Profesör Schwartz'ın kayınpederi) Profesör Tschulok'un, Cenevre Üniversitesi'nde pedagoji profesörü olan, Albert Malche adında, yakın bir dostu vardı. Atatürk, Profesör Malche'den, Hitler'in iktidarı ele geçirmesinden kısa süre önce, Türkiye'deki yüksek öğretim kurumlarında yapılması gereken reformlar hakkında bir rapor hazırlamasını istemişti. Malche, kadrolar, fakültelerin yönetmelikleri, öğretim programları ve sınav düzenlemeleri ile ilgili incelemelerini tamamlamış, önerilerini sunmaya hazırlanmaktaydı. İşte o sırada Almanya'da ilk toplu işten çıkarmalar başladı. Malche, Türkiye'deki öğretim reformu çerçevesinde, zor durumdaki Alman bilim adamlarından da yararlanılabileceğini düşündü... Patoloji Profesörü Philipp Schwartz'a bundan söz etti ve kayınpederinin, Türkiye'ye bilim adamları gönderilmesi konusunda yardımcı olmasını istedi. Schwartz'dan gelen olumlu haberler üzerine Atatürk ve zamanın Milli Eğitim Bakanı Doktor Reşit Galip ile görüşen Malche, Hitler Almanya'sındaki gelişmelerin, Türkiye'deki üniversite reformu açısından çok iyi bir fırsat olduğunu anlattı. Malche'nin önerisi, Türkiye'de genellikle iyi karşılandı. Fakat, bu cesurca plana karşı, başta tıp çevreleri olmak üzere, bazı üniversite profesörlerinden itirazlar da yükseldi. Bunların bir bölümü, yabancı uzmanların kendilerine rakip olmalarından çekiniyorlardı. Bir bölüm ise, Türk eğitim kurumlarına yabancıların girmesine karşı çıkıyorlardı.

Tartışmalar çok sürmedi. Malche, elinde bütün ayrıntıları hazırlanmış sözleşme metinleriyle İsviçre'ye döndü. Kendisine, Alman bilim adamları içinde uygun gördükleriyle, anlaşma yetkisi tanınmıştı. Aynı zamanda, İstanbul Darülfünunu'nun, reformları engelleyici unsurlardan temizlenmesi için de önlemler alınmaya başlandı.

...Yeni düzenlemeler konusunda açık bir direnme meydana gelmemesi için, Türk Hükümeti vakit geçirmeden, Malche'nin önerileri doğrultusunda bir reform yasası çıkarttı. 31 Mayıs 1933 tarihli bu yasa ile, İstanbul Darülfünunu 31 Temmuz 1933 günü kapatılıyor, 1 Ağustos 1933'te, yeni adıyla "İstanbul Üniversitesi" olarak tekrar açılıyordu.

..."Dış Ülkelerdeki Alman Bilim Adamlarına Yardım Derneği"nin büyük katkısıyla, 1933 yılı Ekim ayına, yani Üniversite'nin öğretime geçmesine kadar, Türk Hükümeti'ne gerekli sayıda Alman bilim adamı tavsiye edildi ve sözleşmeler zamanında imzalanarak, bu yeni düzende akademik faaliyete

hiçbir aksama olmaksızın geçilebildi. Tek tük eksik kadrolar ise, daha sonra doldurulduğu.

Türk Hükümeti, bizlere çok uygun maddi koşullar hazırlamıştı. Sözleşme uyarınca, bizler çocuk sayısı ve ailevi duruma göre küçük farklar göstermesine rağmen, aşağı yukarı aynı parayı alacaktık. Maaşımız ayda 500-600 lira arasındaydı..."

Üçüncü tanığımız, Ticaret Hukuku alanında büyük bir otorite olan, Profesör Ernst Hirsch'tir. Profesör Widmann'ın tanıtımıyla, "...Türk hukuk ilmi, hukuk pratiği ve kanun hükümleri için olduğu kadar, tüm Türk bilimsel düşünüşü içinde Ernst Hirsch'in önemli bir yeri vardır. Bu bilim adamı, 1933'te Frankfurt'tan İstanbul'a gelmiş, 1943'ten itibaren de Ankara'da ders vermeye başlamıştır. 1952'de elli yaşında Almanya'ya dönmüş, Berlin Üniversitesi'nde profesör olmuş, iki kere de rektörlük yapmıştır. Kendi şerefine yazılan, "Ordinaryüs Profesör Doktor Ernst Hirsch'e Armağan" başlıklı yayında, bu büyük bilim adamı için, şu satırlar yer almaktadır: "Verimli ilmi çalışmalarıyla olduğu kadar, olağanüstü öğretme yeteneği ile de, ülkemiz hukukçularının yetişmesinde büyük bir rol oynamıştır."

Profesör Ernst Hirsch, "Anılarım" başlığını taşıyan kitabında, Üniversite reformu ve yabancı profesörlerin seçimi üzerine şunlar yazıyor:

"...Günün Milli Eğitim Bakanı Doktor Reşit Galip, kamuoyuna yaptığı resmi açıklamasında, yeni kurulan üniversitenin, lağvedilen Darülfünun ile hiçbir ilişkisi olmadığını, kendi geleneğini kendisiyle başlatan, tamamiyle yeni bir kurum olduğunu vurguladı... Bakan, Türk kanun diline Avrupa dillerinden aktarılan "Üniversite" deyiminin anlamını açıklarken, bir üniversitenin temel görevinin pratik davranış biçimleri aramak yerine, saf bilimsel bir kültür yaratmak olduğuna dikkati çekti... Hoca kadrosu, üç gruptan oluşuyordu: İlk grubu, lağvedilen Darülfünun'dan devralınan, gerçek bir bilim adamının özelliklerine sahip öğretim kadroları oluşturuyordu. İkinci grup, Cumhuriyet'in kurulmasından bu yana Avrupa'da en iyi şartlar altında yetiştirilmiş ve hocalarının takdirini kazanmış olan genç kadrolardı. Bu profesör adaylarının, bir-iki yıl içinde "üniversite doçenti" ünvanını kazanmaları bekleniyordu. Nihayet üçüncü grup ta, yabancı profesörlerden meydana gelmekteydi. Bakan, bu konuda kelimesi kelimesine şunları söyledi: "Yabancı profesörlerin seçiminde temel şartımız, kendilerinin kendi ülkelerindeki üniversitelerde de profesör konumuna erişmiş ve isimlerini ülkelerinin sınırları dışında da duyurmuş olmalarıdır. Yeni eğitim kurumumuzu, dünyadaki benzerlerinin en iyilerinden de üstün bir seviyeye, mümkün olan en kısa zamanda yükseltebilmek için, bu müessesenin kuruluş, gelişme ve yükselme aşamalarını asgari süreye indirebilmek için, genç Türk bilginlerini ehliyetli önderlerin yanında hızla yetiştirebilmek ve nihayet laboratuvarları, seminerleri ve en genel anlamıyla öğretimi bilimsel bir tarzda örgütleyebilmek için, vakit kaybetmeksizin bütün fakültelerde orijinal araştırmalara yeni bir yol açmak ve gerçek bir üniversite ruhunun ve anlayışının kök salmasını sağlayabilmek için, en uygun ve radikal özümü, yabancı profesörlerin sayısını mümkün mertebe yüksek tutmakta gördük." *(Devam Edecek)*

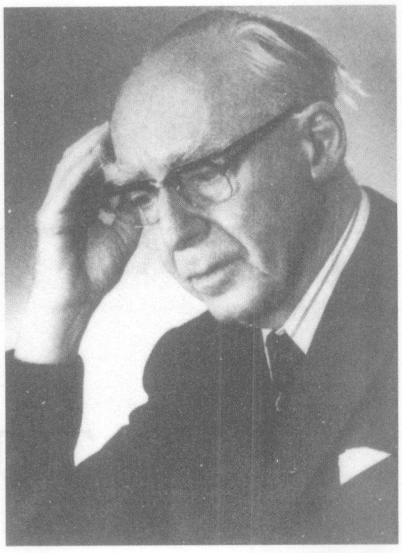

Prof. Ernst E. Hirsch

(Ticaret Hukuku)

M. NURETTİN BEKİROĞLU KARDEŞ VE "ATATÜRK'ÜN İLK BÜSTÜ"

Reşit ATA

1902 yılında İstanbul'da dünyaya gelen, Nurettin Bekiroğlu Kardeş, (o zamanki isimleriyle) Türkiye Büyük Maşrık'ına bağlı Aydın Muhterem Mahfili'nde 13 Mart 1930 günü tekris edildi. Harici hayattaki mesleği öğretmenlik olduğu ve tayin edildiği şehirlerde çalışan Localarımız bulunmadığı için ne yazık ki Masonik hayatı kısa sürdü. Ancak Nurettin Bekiroğlu Kardeşin imzasını attığı bir "ilk" vardır ki Masonların onunla gurur duyacaklarından eminiz:

Nurettin Kardeş'in ömrünün 44 yılını verdiği öğretmenlik hayatı 1923 yılında Muallim Mektebi'nden mezun olmasıyla başlıyor. 1926 yılında "elişi" muallimi kadrosuyla tayin edildiği Galatasaray Sultanisinde, hem öğretmen hem Müdür Muavini olarak 1932 yılına kadar görev yapıyor. O tarihte "elişi" adı verilen dersin bugünkü "resim - iş" dersi olduğunu, ülkemizde liselerde ilk defa Galatasaray'da uygulanmaya başlandığını, resim dersinin üç ayrı kol halinde, "resim-i mücessem (modelin resmedilmesi); resm-i taklidi (hayalden resim) ve resm-i hatti (teknik - hendesi resim)" olarak tedris edildiğini belirtmek isteriz.

Nurettin beyin şahsi gayreti ve emeğiyle 1927 yılında lisenin arka tarafında, çiçek bahçesie açılan kapıya yakın bir yerde bir atölye kurulur. Atölye sadece resim çalışmalarına değil, heykel ve özellikle tahta işleme çalışmalarına da açık, mükemmel bir marangozhaneyi de içermektedir. Nurettin bey burada Atatürk'ün büstünü "hayalinden" yapar ve Ata'nın büstünü yapan ilk Türk heykeltraş olur. İstanbul'da o zamanlar arap harfleriyle türkçe neşredilen Cumhuriyet ve Akşam ile latin harfleriyle fransızca olarak neşredilen "L'Akcham" (Akşam) gazetesinin 4 şubat 1927 cuma günlü nüshalarında "Gazi Paşa'nın yeni büstü" başlığıyla, Nurettin beyin Ata'nın büstü üzerinde çalışırken çekilen fotoğrafının altında şu yazılar vardır: Nureddin Sıdkı bey aralıksız bir buçuk aylık mesaisine mal olan Gazi büstünü bitirmiş bulunuyor. İlginç özellik şudur ki heykeltraş, modelini sadece iki defa, önce Cumhuriyetin kurucusunu selamlamaya İstanbul'dan gelen eğitimciler hey'etiyle gittiği Bursa'da, sonra da Cumhurreisi'nin de onurlandırdığı ve Milli Eğitim Vekaleti salonunda düzenlenen bir resim dersinde Ankara'da görmüştür.

Büst'ün uzun yıllar Lisede Müdür Muavinleri odasında durduğu eskilerce hatırlanmaktadır. Ancak şu anda nerede olduğu bilinmemektedir.

Ata'nın bu büst nedeniyle yazdırdığı mektup aynen şöyledir:

تورکیه جمهوریتی ریاستی
کتابت عمومیلکی
عدد

آنقره
۱۹۳۷ ٤ ۹

استانبولده غلطه سرای ال ایشلری معلمی
نورالدین بك افندیه

رئیس جمهور حضرتلرینه ، ارسال بویورولان بوستلری عرض و تقدیم اولوندی
تشکرلرینی عرض ایلرم افندم .

کاتب عمومی

Türkiye Cumhuriyeti
Riyaset Kâtibi
Umumiliğine aiddir

Ankara
1927 /4 / 9

İstanbul'da Galatasaray Lisesi El İşleri Muallimi Nureddin Bey efendiye.

Reis-i Cumhur Hazretlerine, irsal buyurulan büstleri arz ve takdim olundu.
Teşekkürlerini arz eylerim efendim.

Katib-i umumi.

1969 yılında Ebedi Maşrık'a intikal eden Nurettin BEKİROĞLU Birader'in oğulları Erdur BEKİROĞLU ve Bekir Sıtkı BEKİROĞLU, Kültür Muh. Locamızda kayıtlı muntazam Kardeşlerimizdir. Yukarıda bahsi geçen gazetelerin küpürleri aşağıda yer almaktadır.

غازی حضرتلرینك بوستی

غلطه سرای رسم معلمی نورالدین بك
طرفندن موفق درجه موفق اولمشدر

نورالدین بکك وجوده کتیردیکی بوست
غلطه سرای لیسه‌سی رسم معلمی نورالدین بك طرفندن غازی حضرتلرینك بر بوستی یاپیلمشدر . معارف وکیلی نجاتی بك غلطه سرای لیسه‌سنی صوك دفعه زیارت ایتدیکی زمان بو هیکلی گورمش و غازیه صوك درجه بکزه‌دیکندن بحثله بیان تقدیرات ایلمشدر .

Gazi Hazretlerinin Büstü

Galatasaray Resim Muallimi Nureddin Bey son derece muaffak olmuştur.

Nureddin Bey'in vucuda getirdiği büst

Galatasaray Lisesi Resim muallimi Nureddin Bey tarafından Gazi Hazretlerinin bir büstü yapılmıştır. Maarif vekili Necati Bey Galatasaray Lisesini son defa ziyaret ettiği zaman bu heykeli görmüş ve Gaziye son derece benzediğinden bahisle beyanat-ı takdirat eylemişdir.

اقشام

Tarif d'Abonnement

1 an 6 m. 3 m.
Turquie Ltqs. 13.50 7.— 3.50
Etranger » 17.50 9.— 4.50

Toute lettre concernant la Rédaction ou l'Administration de l'« AKCHAM » doit être adressée au Directeur.

Vendredi
4
Février
1927

Prix du Numéro: 5 Piastres

L'AKCHAM
QUOTIDIEN POLITIQUE ILLUSTRÉ DU SOIR

Le ministre de la guerre prit le commandement des troupes gouvernementales qui marchent contre les insurgés de Porol. A.A.

Les socialistes belges et le gouvernement

Bruxelles, 3 — Le referendum ouvert parmi les fédérations socialistes au sujet de la participation au gouvernement donne : pour 3501 voix contre 1g2 705, Abstentions ; 41 268 A.A.

Le Canada et les Etats-Unis

— Washington, 3 — M. William Phillips, actuellement ambassadeur des Etats-Unis en Belgique a été désigné pour le nouveau poste de ministre des Etats-Unis au Canada.

L'art turc

Un nouveau buste de Gazi pacha

Nureddine Sirky, vient de terminer un buste du Gazi qui lui a demandé un mois et demi de labeur ininterrompu. Particularité curieuse : le sculpteur n'a vu que deux fois son modèle, à Brousse, d'abord, lors du voyage en cette ville des instituteurs de Constantinople chargés de saluer le Président de la République, et à Angora, au cours d'une leçon de dessin, au local du ministère de l'Instruction publique, que le Président avait honorée de sa présence.

M. NURETTİN BEKİROĞLU (1902-1969) K.'İN ÖZGEÇMİŞİ

İstanbul'da Zehra Hanım ve Bekir Sıtkı Efendi'nin oğulları olarak, Cemaziyelevvel 1320-23 Temmuz 1318 Çarşamba gecesi 05'de dünyaya geldi. İlk ve Orta Tahsilini İstanbul'da tamamladıktan sonra, 1923 yılında, Muallim Mektebi'nden mezun olarak hizmet maratonuna başladı.

1926 yılında Galatasaray Mektebi'ne, Elişi Muallimi kadrosuyla, tayin oldu ve 1932 yılına kadar Müdür Muavinliği görevini yürüttü. Daha sonra, bu defa Türkçe Öğretmeni olarak; Trabzon Erkek Okta Okulu ve Trabzon Kız Orta Okulu'nda Müdür Muavini, Akçaabat (Trabzon) Orta Okulu'nda kurucu Müdür, Eşme (Uşak) Orta Okulu'nda kurucu Müdür, Antalya İmam Hatip Lisesi'nde kurucu Müdür sıfatlarıyla hizmet etti. 1967 yılında İstanbul Vefa Lisesi Türkçe Öğretmeni iken, Milli Eğitim teşkilatımıza tam 44 yıl hizmet etmiş ve sayısız öğrenci yetiştirmiş mutlu bir Hoca olarak, kendi isteğiyle emekliye ayrıldı.

Galatasaray Lisesi'ndeki görevi esnasında, Atatürk'ün gerçek manada ilk sayılabilecek büstünü yaptı. Basında yer alan sitâyişkâr yazılardan başka, Ulu Önder'den çok değerli bir teşekkür mektubu aldı.

Trabzon'da 18 Temmuz 1935 tarihinde öğretmen Nüzhet Hanım ile evlendiler ve üç oğulları oldu. Yüksek Mimar Erdur Bekiroğlu (1937), Prof. Dr. Haluk Bekiroğlu (1943) (U.S.A.-Boston'da Üniversite İşletme Hocası), Bilgisayar Uzmanı Bekir Sıtkı Bekiroğlu (1950)...

3 kız 5 erkek, 8 torun sahibi olan Nurettin Bekiroğlu 26 Şubat 1969 tarihinde, İstanbul Ataköy'de, 67 yaşında ebediyete intikal etti.

Nurettin Bekiroğlu K., 13.03.1930 tarihinde Türkiye Büyük Meşrıkı'na bağlı Aydın Muhterem Mahfili'nde tekris olarak nura kavuştu ve orada 18.12.1930 günü kalfalığa terfi etti. Daha sonra, Trabzon'a tayin olduğundan, çok sevdiği masonluğa devam edemedi. Oğulları Erdur Bekiroğlu, ve Bekir Sıtkı Bekiroğlu 02 Numaralı Kültür Muhterem Locası âmil âzasıdırlar.

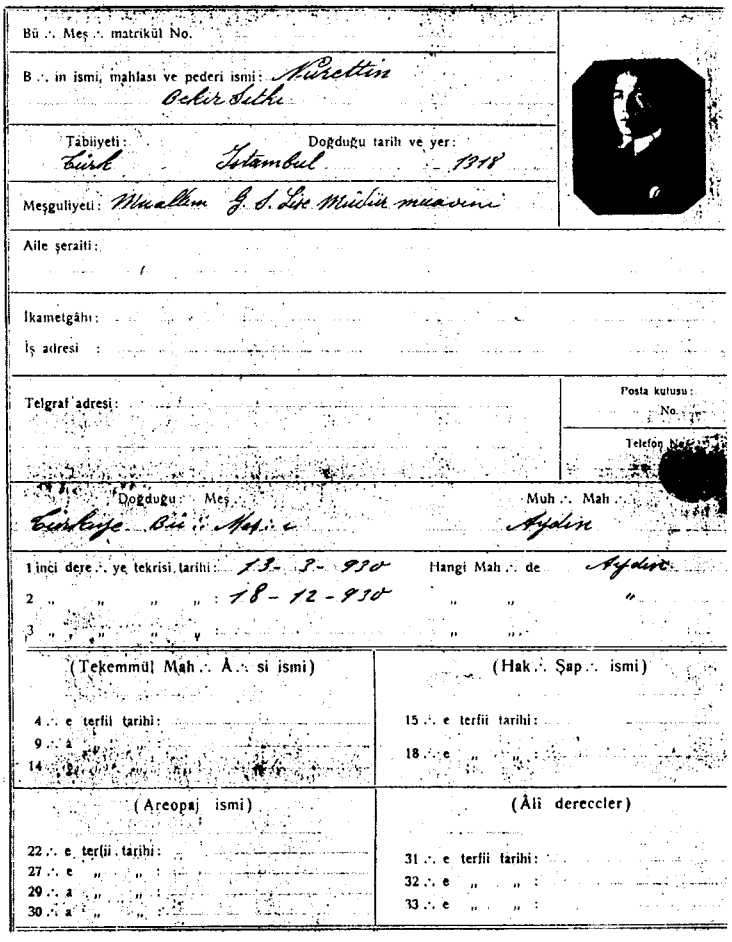

Bü ∴ Meş ∴ matrikül No.

B ∴ in ismi, mahlası ve pederi ismi: Nurettin Bekir Sıtkı

Tabiiyeti: Türk — Doğduğu tarih ve yer: İstanbul 1318

Meşguliyeti: Muallim G. S. Lise Müdür muavini

Aile şeraiti:

İkametgâhı:

İş adresi:

Telgraf adresi:

Posta kutusu: No.

Telefon No.

Doğduğu Meş ∴ Türkiye Bü ∴ Meş ∴ i — Muh ∴ Mah ∴ Aydın

1 inci dere ∴ ye tekrisi tarihi: 13-3-930 — Hangi Mah ∴ de Aydın

2 „ „ „ „ : 18-12-930 — „ „ „

3 „ „ „ „ „ — „ „

(Tekemmül Mah ∴ Â ∴ si ismi)

4 ∴ e terfii tarihi:

9 ∴ a „ „

14 „ „

(Hak ∴ Şap ∴ ismi)

15 ∴ e terfii tarihi:

18 ∴ e „ „

(Areopaj ismi)

22 ∴ e terfii tarihi:

27 ∴ e „ „

29 ∴ a „ „

30 ∴ a „ „

(Âli dereccler)

31 ∴ e terfii tarihi:

32 ∴ e „ „

33 ∴ e „ „

TARİH İÇİNDE "HATİP"

Celil LAYİKTEZ

Giriş

1908'de 2. ci Meşrutiyet'in ilânından sonra, İttihat ve Terakkî'nin saflarındaki üst düzey Mason kadrosu, siyasal etkinliklerini de kullanarak, çeşitli obediyanslar tarafından yürütülmekte olan Masonik faaliyetleri yabancıların egemenliğinden kurtarmak amacıyla, İstanbul'daki Masonlarla birlikte, 3 Mart 1909 tarihinde Yüksek Şûra'yı kurdular. Bu Yüksek Şûra, 13 Temmuz 1909 tarihinde ilk Türkiye Büyük Locasını *(Maşrık-ı Âzam-ı Osmanî)* kurdu, Büyük Üstat olarak da, Meclis-i Mebusan Başkan Vekili ve İçişleri Bakanı (sonradan Sadrazam olacak) Mehmet Talât (Saî) Paşayı seçtiler. Kuruluşta, ritüel ve tüzükler Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Ritinden esinlenerek düzenlendi.

Bu düzenlemede Hatip K.'in aktif görevi vardı. Hatip, ileride izah edileceği üzere, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Ritine (EKSR) göre önemli yetkilerle donatılmıştı, tüzüklerin bekçisiydi ve, bir yanlış uygulama gördüğünde, Üstadı Muhteremin dahi sözünü kesebilirdi. 1965 yılında, Türkiye Büyük Locası İskoçya Büyük Locası tarafından tekrar tahsis edildikten sonra, ritüel ve tüzüklerimiz Anglo - Sakson yöntemlerine göre kısmen tadil edilmiştir. Modern İskoç Ritinde Duahan vardır, Hatip yoktur. Duahanın varlığı geleneklerimize uygun düşmediğinden, yerine görevsiz bir Hatip ihdas edilmiş, ancak, eski alışkanlıklarımıza uygun olarak, Üstadı Muhterem, Nazırlar, Sekreter ve Hazine Emininin yanında Envara dahil edilmiştir.

1965 öncesi uygulamalarımıza örnek olarak, 1959 baskısı Birinci Derece Çalışma Rehberinin açılış kısmından bir kaç replik: Sekreter K. tersimatı okuyup Nâzırlar sütunlarına söz verdikten sonra,

1. Na. "Sükût cari, Üs. Muh."

Üs. Muh. "Hatip Birader; kanunî mütalâanızı bildiriniz!"

Ha. *(Ayağa kalkıp sağ elini ileri uzatarak ve sol elini kalbinin üzerine koyarak):* "Sükût cari olduğuna göre, Tersimatın aynen *(veya değişiklik varsa; kardeşlerimin işaret ettikleri değişikliklerle)* kabulünü reye koymanızı teklif ederim, Üstadı Muhterem!"

Üs. Muh. "Hatip Biraderin mütalâasına göre, okunan tersimatı aynen (veya değişiklik varsa: teklif edilen değişikliklerle) reye koyuyorum. Kabul edenler?"

Kapanışta da, Dul Kesesi muhtevası ilân edildikten sonra:

Üs. Muh. "Hatip Birader, çalışmamız hakkındaki kanunî mütalâanız?"

Ha. *(Ayağa kalkıp sol eli kalbi üstünde ve sağ elini ileri doğru uzatarak)* "Tam ve mükemmeldir, Üstadı Muhterem!"

Şimdi, Fransa Millî Büyük Locasında uygulanmakta olan ve EKSR'den esinlenen iki ayrı ritte Hatibin repliklerini görelim:

FRANSIZ RİTİNDE HATİP:

Tersimat okunduktan sonra, ancak Nazırlar sütunlarına söz vermeden önce, Üs. Muh. Hatip Kardeşe hitaben:

Üs. Muh. "Ha. K. tespit ettiğiniz gerçeğe

uymayan veya unutulmuş maddeler varsa, onları belirtiniz!"

Ha. "Tersimat gerçeğe uygundur".

E.K.E.S.R. DE HATİP:

Tersimat okunup nazırlar sütunlarına söz verdikten sonra,

Üs. Muh. "Ha. K.'i vardığı sonucu locaya bildirmeye davet ediyorum!"

"Ha. K.in vardığı sonucu kabul edenler, çekicimi vurduğum anda ellerini kaldırarak oylarını izhar etsinler"

"Kabul etmeyenler?"

Hitabet Görevi :

Dünyanın dört bir yanında, Muntazam Masonluk, Mesleğimizin temel ilkellerinden taviz vermeden, çok değişik ritüel uygulamalarını sergilemektedir. Bu çalışmamızda karşılıklı olarak Duahanla (Chaplain) Hatibin görevlerini inceleyeceğiz.

Manş Denizinin iki yakasında gördüğümüz bu değişik uygulamaların toplumdan kaynaklanan sosyal geleneklerden geldiğini de iddia edebiliriz[1]. Ünlü yazar ve Masonik tarihçi Alec Mellor'a göre, EKSR'de, *"Hatip locada halk savcısı dediğimiz kişinin görevini yapar. Locanın mahkeme olduğunu iddia etmek istemiyorum, zaten mahkemelerin de görevi daima suçluyu cezalandırmak değildir. Mahkemenin sivil görevleri de vardır ve o zaman savcı hukuk uzmanı rolündedir. İşte bu noktada, Hatiple savcının görevleri birbirine benzer. Mahkemede savcının yaptığı gibi, Hatip konuyu özetler, vardığı sonucu açıklar, ve en önemlisi son konuşandır. Toplumun vicdanını temsil eden savcı gibi, Hatip de Locanın vicdanıdır. Savcı gibi, mevcut bulunanların çok üzerinde, yüksek bir görevi vardır, Üstadı Muhtereme dahi görevini hatırlatır...*

Hatibin görevinin başladığı 18. yy.'ın ortalarına baktığımız zaman, İngiltere'de Halk Savcılığı gibi bir müessesenin mevcut olmadığını görürüz. Oysa Fransa'da bu görevin bir kaç yüzyıllık geçmişi vardır. XV. Louis döneminde, günümüzde de olduğu gibi, bir Halk Bakanlığı dahi vardı. Özetle, loca görevlilerinin düzenlenmesinin sosyal yaşantıya paralel olarak geliştiğini ve, harici dünya hukuku dediğimiz Fransız Hukuk müesseselerinin bu düzenlemede etkili olduklarını söylemek istiyorum."

Anglo-Sakson Masonluğunda, EKSR'de bulunmayan Duahan Hatibin yerini alır. Görevi yalnızca, ritüel uygulamasının belirli bir safhasında dua etmek olan Chaplain'in bijusu Hatibin bijusuna da çok benzer, neredeyse aynıdır. Yani, bir noktada birbirinin yerini alan görevler aynı sembolizmayı muhafaza etmişlerdir.

Lewis Edwards K.'e[2] göre İngiltere'de Duahan görevi 18. yy.'ın sonlarına doğru ihdas edilmiş olup ihtiyarî bir görevdir ve çok kez Üstadı Muhteremin kendisi bu görevi üstlenmektedir.

Mackey'in "Encyclopedia of Freemasonry" sinde aşağıdaki ibareyi okuyoruz:

"Duahan görevi ABD ritüellerinde mevcut olmayıp bazen şeref görevi olarak tevdi edilir. Genelde Üstadı Muhterem Duahanın görevini yerine getirir."

İngiltere Birleşik Büyük Locası Anayasasının 104. maddesine göre loca görevlileri ve atama şekilleri şöyle belirtilmiştir:

"Madde 104. Loca Görevlileri: Bir locanın gerekli görevlileri Üstadı Muhterem ve iki Nazırı, bir Hazine Emini, bir sekreter, iki "Deacon" (bizde Muhakkik ve 2. Tören Üstadı), bir Koruyucu ve bir Gözcüdür. Üstadı Muhterem, istediği takdirde, bir Duahanı (Chaplain), bir Tören Üstadını, bir Yardımlaşma Stewardını, bir Hasenat Eminini, bir Tören Üstadı Yardımcısını, bir Organisti

[1] *Alec Mellor, The Office of Orator, Transactions of Phoenix Lodge, Volume 2, 1970-71, s. 82*

[2] *The Law and Custom of Freemasonry*

(Müzik Üstadı), bir Sekreter Yardımcısını ve bir veya bir kaç Stewardı tayin edebilir ve bu görevlilerin dışında görevli tayin edemez..."

Bu maddeye göre, Duahan ihtiyarî bir görevdir, o olmazsa da loca tamam olur, Duahanın da zaten yapacağı fazla bir iş yoktur.

Fransa'da locaların kesin olarak hangi tarihte Hatip görevini kabul ettikleri belli olmamakla beraber, 1737 yılında Şövalye Ramsay'in Hatip görevini icra ettiğini ve ünlü nutuklarını bu görevin kürsüsünden söylediği bilinmektedir [3]. "Ramsay, herhalde 21 Mart 1737'de söylemiş olduğu ünlü "nutku" ile en çok hatırlanmaktadır. Bu nutkun tam adı: *"Hürmasonların tekris töreninde, Nizamımızın Büyük Hatibi, Monsieur de Ramsay tarafından verilen nutuk"* idi. Ramsay Fransa Büyük Locasının Büyük Şansölyesi ve Büyük Hatibi idi. Söz konusu nutku, 1736 yılında da münferit localarda, tekris törenlerinin sonlarında söylemişti. Örneğin, 26 Aralık 1736'da Hatip görevini üstlendiği bir locada, Ramsay'ın yeni kardeşlere hitap ettiği bilinir.

Hatip bijusunun 1785'de var olduğunu da bir tersimattan anlıyoruz. Normandiya Bölgesinde, 1756 yılında kurulan "Union" Locası 1771'de uyumuştu. 1785'de uyandırılan locanın 20 Aralık 1785 tarihli tersimatında, Bir Önceki Üstadı Muhteremin, hatip dahil olmak üzere, loca görevlilerine bijularını teslim ettiği kaydedilmiştir. Biju Oswald Wirth tarafından, "kalem şeklinde ışınlar yayan güneş" olarak tasvir edilmiştir.

Fransa'da, günümüzde Hatip bijusu, arka planda Güneş ve ön planda Kutsal Kitap'tan oluşur. İngiltere Birleşik Büyük Locasının "Chaplain" (Duahan) bijusu ise, Alev Saçan Yıldız'ın üzerinde duran üçgenin çerçevelediği Kutsal Kitaptır. Yukarıda da değindiğimiz gibi, Hatip ve Duahan bijularının benzerliği dikkat çekicidir.

İskoç Ritinde, Üstadı Muhteremin iki önemli yardımcısından Hatip locanın Güney Doğusunda, Sekreter de Kuzey Doğusunda yer alır. Yaradılışı temsil eden "Alev Saçan Yıldız" ve "Her Şeyi Gören Göz" Üstadı Muhteremin, Locadaki çalışmaları yansıtan "Ay" Sekreterin, kardeşleri aydınlatan ve çalışmaları sonuçlandıran "Güneş" de Hatibin arkasındadır.

Gündemin sonunda, Üstadı Muhterem müzakereleri, varılan sonuçları özetleyerek Hatibin "Kanunî Mütalâasını" ifade etmesini ister ve ona göre kardeşlerin oyuna müracaat eder; karar Sekreter tarafından tersimata kaydedilir ve bu noktadan sonra hiç bir kardeş söz alamaz. Hatip Büyük Loca Tüzüğü, Localar Genel Tüzüğü ve Locanın İç Tüzüğünün bekçisidir ve çalışmaların herhangi bir noktasında usul hakkında kanunî mütalâasını vaz etmek üzere Üstadı Muhteremden söz isteyebilir. Hatip bu tarz müdahalelerinde yalnızca yasaların savunucusudur, kendi özel fikirlerini beyan etmez.

Yukarıdaki tanımlamadan Hatibin Masonik gelenek ve yasalara hâkim bir kardeş olması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, bu önemli göreve genelde Önceki Üstadı Muhteremlerden biri atanır veya seçilir. Bir Önceki Üstadı Muhteremin yokluğunda, Üstadı Muhterem Hatipten Kutsal Kitapları açmasını veya kapamasını rica edebilir. Hatibin bir başka önemli görevi, tekris, geçiş veya yükseliş törenlerinden sonra kardeşlere bir konuşma yapmaktır, bunun için de Masonik sembolizmaya vakıf olmalıdır. Ritüellere örnek bir konuşma metni yazılmış olabilir, ancak, Hatip bu metne bağlı değildir ve özgün bir konuşma yapması beklenir. Hatibin bir görevi daha vardır: Masonluğun Gündönümü (İlkbahar, Yaz, Sonbahar ve Kış) bayram ziyafetlerinde, locanın yıl dönümü, matem celsesi, nikâh kutlama töreni gibi özel günlerinde bir konuşma yapar. Yıl sonunda da, loca çalışmalarına ait raporunu hazırlayıp Üstadı Muhtereme takdim eder. Bunların dışında, vefat eden bir kardeşin mezarının başında

---

[3] Quatuor Coronati Locasının yayını Ars Quatuor Coronatorum'un 81. sayısında, Paul Tunbridge K.in ***"The Climate of European Freemasonry 1730 to 1750"*** *başlıklı yazısı.*

cemaate bu kardeşin özgeçmişini ve yaptığı hayırlı işleri anlatır.

Bizdeki Durum:

EKSR'den Modern İskoç Ritine geçerken, mirasımızdan bir çok öğeyi sakladık. Örneğin, genelde Anglo-Sakson ritlerinde olmayan düşünce odası, üç seyahat, kılıçlar gibi bir çok şeyi sakladık, bazılarını da değiştirdik, bu arada Duahanı almadık, yerine Hatibi bıraktık, ama önceki yetki ve görevlerini kendisinden esirgedik. Halen zorlamayla, Hatibe, aslında Sekreterin görevlerinden olan, Kardeş Localardan gelen davetiye metinlerini okuma görevini yükledik. Bunların dışında Hatip, törenlerde, sırası geldiğinde rituellerimizdeki yazılı metinleri okur, inisiyatif kullanmaz.

KAYNAKLAR

- Jean Dreyfus: The Office of Orator, - Transactions of Phoenix Lodge, Volume No. 2 1970-71

- Alec Mellor: The Office of Orator, Jean Dreyfus'un yazısına katkı, Transactions of Phoenix Lodge, Volume No. 1 1969-70

- The Climate of European Freemasonry, 1730-1750, Paul Tunbridge, Ars Quatuor Coronatorum, No. 81, s. 102

- United Grand Lodge of England Consititutions: Madde 104: "Officers of a Lodge" ve biju resimleri

- Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonları Büyük Locası, Birinci Derece Çalışma Rehberi - Ankara - 1959

- Rituel du R.E.A.A. d'après les Rituels Anciens, APPRENTI (GLNF)

- Rite Français, Instruction du Grade d'Apprenti (GLNF)

- Celil Layiktez, Türkiye'de Masonluk Tarihi, Cilt 1 - Başlangıç

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

- EKSR ve EKOSİZM	**Türkiye Yüksek Şûrası**
- Newton ve Newtonculuk Kültürü	Betty J.T. DOBBS - Margaret C. JACOB
- Delilik	**Jean FRETET**
- İbrahim Temo'nun İttihad ve Terakki Anıları	İbrahim TEMO
- La Tradition et la Spirituali té de l'Occident	**Paul NAUDON**
- 00 Years of A Future Through Eduration. A history of the Masonic	Girls CHARİTY
- Osmanlı ve Uygarlık Kavramı Üstüne Düşünceler	**Cahit ÜLKÜ**
- The Three Dictinct Knocks at the Door of the Most Ancient Freemasonry	Herbert POOLE
- The Old Charges	
- Black Square & Compass 200 Years of Prince Hall Freemasonry	Joseph A. JR. WALKES
- The Order of the Red Cross of Contantine	**Harold V. B. VOORHIS**
- Zülkarneyn Kimdir?	EBU'L-KELAM AZAD
- Yaratılış ve Evrim	**Sıtkı AYTAÇ**
- Doğanın Sayıları	Ian STEWART
- Japon Felsefesi. Bir Giriş	**Lydia BRÜLL**
- Mitlerin Özellikleri	Mircea ELIADE
- Cahit Sıtkı Tarancı. Bütün Şiirleri	**Cahit Sıtkı TARANCI**
- Çıplak Mankenler	Can KAPYALI

S.O.
(Sadettin Ozil K.)

Sinan GÜRMEN

Müsavat Mahfil-i Muhteremi kardeşleri 19 Mayıs 1950 Cuma günü saat 18.30'da İstanbul vadisinde, malum nokta-i hendesiyede toplandılar.

Üstadı Muhterem Dr. Şükrü Hazım Tiner, Nazır-ı Evvel Nazmi Duhani, Nazır-ı Sani Ferit Ramiz, Hatip vekaleten Tarık Ziyal, Katip Sadettin Ozil, Emir-i Hazine Ardavazt, Emir-i Hasenat Nusret Hamdi Tekyeli, Muhakkik vekaleten Selahaddin Güvendiren, Teşrifatçı Niko Takopulos, Muhafız-ı Dahili Osman Şevki Figen ve sütunlarda ziyaretçi olarak Nacil Seltik, Hasan Tahsin Yazıcıgil, Vedat Başar ve loca biraderleri bulunduğu halde mesaiye usulü dairesinde başlandı.

Cuma, 19 Mayıs 1950

* * *

Bu tersimat 1950 yılında tutulmuş. 20. Yüzyılın ilk çeyreğinde yetişmiş bir insanın üslubu ile. Ne mutlu bana ki o insanı 1970'li bir yılda, Sekreterlik Kürsüsünde gördüm: İlerlemiş yaşında zarif ve yakışıklı bir beyefendi; ve de aynı üslup.

Geçmişte Locasına uzun yıllar hizmet ettiği bu kürsüye kardeşlerinin ricalarını kıramayarak son bir dönem daha geçmişti; bir veda görevi olarak.

Bu kardeşimizi, onun en yakınında olanlardan Ziya Umur'un kaleminden tanıyalım:

"Sadettin Ozil Kardeşimiz, 24 Mart 1899'da Beylerbeyi'nde doğdu. 21 Eylül 1929'da, otuz yaşında iken, Mesleğimize intisab etti. 1933'te kurulan "Özkardeş" Muhterem Locası'nın Katibi oldu. Masonik faaliyetlerin 1935'teki tatiline kadar bu vazifeyi yürüttü. Uyanıştan sonra, Müsavat ismi altında parlayan ve Masonluk tarihimizde mû'tena bir mevki işgal eden bu Muhterem Locanın da ilk senelerinde kâtipliğini yaparak, bütün teamüllerini (şimdi gelenek diyoruz), O, kurdu ve yerleştirdi.

Müsavat Muhterem Locası, bu kardeşimizi "Üstadı Muhterem" olarak görmeyi çok istemişti. Locanın kuruluşundan itibaren, her sene, Üstat Galip Hamdi Teykeli'nin evinde yapılan hazırlık toplantılarında, O'nun Üstadı Muhterem olması için, kendisine teklifte, hattâ tazyikte bulunulur, yalvarılırdı. Çok üstün saydığı bu vazifeyi, sureti kat'iyyede reddetti; bizi toplantılara gelmemekle tehdit etti. İleri sürdüğü sebep: "Nâtıkası" yokmuş! Nihayet 1966 yılında dedi ki: "Bu teklifle beni üzmeyiniz. Loca beni Birinci Nâzır yapsın. Ulaşabileceğim en büyük pâyeye bununla kavuştuğumu kabûl edeyim. Bir daha da bu teklifi tekrarlamayınız." O sene Birinci Nâzırlığımızı yaptı."

Karşımızda gördüğümüz bu müstesna "İnsan"ın, zamanının belli başlı Masonlarının Müsavatlı olanları tarafından Üstadı Muhteremliğe ısrarla layık görülmesine rağmen, kendisinin bu göreve verdiği anlam, kardeşleri kabul etmese de, kendini izlediği aynada bazı eksiklerini gördüğü iddiası ile, o göreve

en uygun kişi olmadığı endişesi, ve görevin layığınca yapılmasını, kişisel konumundan, yani o mevkiye yükselmesinden daha önde tutması, bizler için ne büyük bir Masonik öğreti idi.

Düşünceleri, davranışları, kişilikleri ve tavırları ile Müsavat'ın geleneklerini kuran ve bizlere rehber olan O ve Onun gibi bir avuç Mason, yalnız sütunlarda otursa da, ömür boyu kendinle uğraşarak gerçek masonluğa erişen ile, etiket ve itibar hırsı ile envai çeşit görev peşinde, etrafı ile uğraşıp, sonunda bu görevlere erişse de Masonluğa hiç bir zaman ulaşamayanın arasındaki değer farkını anlamamızı sağlamışlardı.

Ziya Umur devam ediyor:

Mimar Sinan Locası üyesi olarak Masonluğa yaptığı hizmeti, hiç kimse bilemeyecek: Yüzlerce, binlerce sayfa tutan tercüme ve transkripsiyonlarının altında, ne bir isim, ne bir imza...

Tıpkı açıklanmadan yapılan yardımların daha anlamlı olduğu gibi, Saadettin Ozil Kardeşimiz de Masonluk için harcadığı kıymetli zamanlarının bedelinin, fiktif itibar, bol abartılı iltifatlar, ya da seçim oyları ile birilerince geri ödenmesini istememiş, soylu ruhu ile, belki aklından dahi geçirmemişti.

Gerçek Masonluğa erişmiş bilinç ve kişiliği ile Masonluk arasında mevcut özel bağ ve özerk kanaldan o müesseseye aktarabileceği elinden gelen bir şeylerin olabilmesi, onun için yeterli bir huzur kaynağı idi, o kadar. Bu gözlerden uzak katkılarının izlerine ve delillerine, ancak söz konusu çalışmaların altındaki S. O. harfleri ile ulaşabiliyoruz.

Ziya Umur kardeşimiz devam ediyor:

Birisinde ufacık bir vakar, bir kendini bilme belirtisine rastladığımız vakit, ona hemen "İstanbul Efendisi" sıfatını yakıştırıveriyoruz. Elimde olsa, "İstanbullu" ve "İstanbul Efendisi" sıfatlarını, "sırf Saadettin Ozil için kullanılabilir", diyerek yasak ederdim. Saadettin Ozil'in Ebediyete intikalinden sonra, kendi kendime soruyorum: "Bizi boş ümitlere sevketmeden, hem onun inandığı, hem bizim inanabileceğimiz şeyleri söyleyen, kültürünün derecesini keşfetmekten bile aciz olduğumuz bu kardeşimiz olmayınca, biz, kime başvuracağız? Kimle dertleşeceğiz?

Ne yazık ki bu gün kendisi de aramızda olmayan, Masonluğumuzun düşünürü, Ziya Umur kardeşimiz, Saadettin Ozil kardeşimizi işte böyle tarif ediyor.

Kardeşlerim, Masonlukta bizlere rehber olan gerçek Masonların derin iç zenginliğini sergileyen tutumları, hareket ve davranışları, tavırları, hatta mimikleri dahi çok zaman sözlerden daha değerli ve öğreticidir. Bir Locanın tüm zenginliği, sahip olabildiği rehber insanların diğer kardeşlerine etkileri ve localarında bıraktıkları özenle korunan izleridir. Saadettin Ozil kardeşimiz locasının başlıca zenginliklerindendir. Ne mutluluk ki sadece hakkında anlatılanlarla Masonluğu öğrenmeye çalışmayıp, onu rehber olarak karşımda görebildim; Locada, kardeş sofrasında, Boğaz sofrasında onu izledim, dinledim.

Kendimi köyüne en büyük balıkla dönen bir balıkçı kadar talihli hissediyorum.

Böyle tüm çevrelerinin rehberi olan Masonların artık mevcut olmadığını düşünenler var.

Ben halâ var olduklarına inanıyorum.

Onlar ortalıkta fazla görünmezler; öne çıkma gayretini hiç göstermezler. Giderek artan kalabalık içinde, zor da olsa onları aramamız ve rastlarsak kaçırmayarak, bir anlamda onlara zihinsel olarak kilitlenmemiz lazım kardeşlerim: Özlerini iyi anlayabilmek ve de zaman içinde zihinler arası fiktif bir genetik aşılanmayı yaşayabilmek için.

İstanbul Efendisi aramızdan 1987 yılında ayrıldı...

Bir çoğumuzda değişik ölçülerde etki ve hayat öğretisi bırakarak.

Onu her fırsatta hasretle anıyoruz, onu konuşuyoruz ve yine çoğumuz, onu algılayabildiğimiz kadar, içimizde ondan bir parça yaşatıyoruz. Bu yazıyı S. O. kardeşimizin kaleminden bir celse açılışı ile başlattık. Gelin isterseniz o celseyi kapatışı ile yazımızı noktalayalım.

* * *

Üstadı Muhterem menafi-i umumîye ve hususîye hakkında sözün serbest olduğunu ilan etti. Faruk Atam Birader seyahatte olduğundan, Faik Yüce Biraderin rahatsızlığı dolayısı ile mazeretleri bildirildi. Teklif kesesi Şarka boş geldi. Dul kesesinden, Faruk, Faik ve Vedat Biraderlerin sadakaları dahil olduğu halde 1555 tuğla çıktığı Şarktan ilan olundu. Mesainin usulü dairesinde cereyan eylediği Hatip Birader tarafından beyan edilmekle celseye usulü veçhile nihayet verildi ve Kardeşlerimiz Ketumiyet Kanununu hatırlayarak sulh ve sükût ile ayrıldılar.

SUAT GÜVEN'İN DERLEDİKLERİ

- **İyi geçirilmiş bir günün mutlu bir uyku getirmesi gibi, iyi yaşanmış bir hayat da mutlu bir ölüm getirir.**

LEONARDO DA VİNCİ

- Hakikat, balık ağının çocuklara has tarifi gibidir. Kendi aralarında iple bağlanmış bir alay delik.

LAURENCE DURRELL

- **Konuşmadığımız kelimelere hakimiz, ağzımızdan kaçanların esiriyiz.**

ARAP ATASÖZÜ

- Güzel ifade ve nezaket ile bir fili, bir tüyle yönetebilirsiniz.

İRAN ATASÖZÜ

- **Yapabileceğin kadar söz ver. Sonra söz verdiğinden daha fazlasını yap.**
- Dalın ucuna gitmekten korkma, meyve oradadır.
- **Yanlış yöndeysen çok üzülme, Tanrı U dönüşlerine izin verir.**
- Bir babanın çocukları için yapabileceği en önemli şey, annelerini sevmektir.
- **Mutluluk, sağlıklı bir beden ile, zayıf bir bellekten başka bir şey değildir.**
- Hayatın nimetlerini bize öğreten, hayatın zahmetleridir.
- **Suçtan kim kârlı çıkıyorsa, suçlu odur.**
- Konuşmanı yaptıktan sonra notları dağıt, önceden değil.
- **Görmek istemeyen, körden daha kötüdür.**

RİTÜELLERİN İŞLEVİ

Celil LAYİKTEZ

9659 Numaralı İnternet Locasında Rahip Neville Barker Cryer Kardeşin 13 Ekim 2001 tarihli konuşmasından esinlenerek yazılmıştır.

Hürmasonluğun diğer cemiyetlerden farkı, faaliyetlerinin ritüel merkezli olmalarıdır. Herhangi bir nedenle ritüel ihtiyarî kılınsa veya tümünden kaldırılırsa, "Eski ve Kabul Edilmiş Hürmasonluk" bitmiş demektir.

Yukarıdaki söylem, katı ve esnekliği olmayan bir muhafazakârlığın ifadesi değildir. Ritüelinin bu denli önem taşıdığı Hürmasonluk, en azından, üç yüz elli yıldır kesintisiz faaliyet göstermektedir. Ritüelin katı ve değişmez olduğunu savunanların, yalnız İngiltere'de 1717'de Operatiflikten gelen ritüellerin resmî hallerini almalarını, Eskilerle Modernlerin ayrıldığı 1751 yılındaki değişimleri, 1813 - 17 arasında İngiltere Birleşik Büyük Locasının kurulmasıyla varılan yeni şekli, 1830 ve 1850 değişikliklerini, 20. yüzyılın başında İncil yerine Kutsal Kitap ifadesinin ikame edilmesini, bu arada bu değişikliklerin bir kısmına muhalif olarak geliştirilen Logic, Bristol gibi ritüelleri anımsamaları yeterli olacaktır zannediyorum. Kıt'a Avrupasında, İskandinavya'da, Amerika ve Avustralya'da ritüeller değişik yönlerde evrime uğramıştır. Hürmasonluk, temel landmarklara dokunulmadan, gerçek bir dünyada yaşamın getirdiği stresleri ve baskıları karşılayabilmiştir. İfşaatlar, iftiralar, yerleşmiş fikirler, yanlış anlamalar, dinsel ve politik toleranssızlık, kendi kardeşlerimizin ihaneti bu müesseseyi yıkamamıştır. Tüm bu durumlarda, ritüellerimizden aldığımız güçle ayakta kalabildik.

Bazı gençler, modern dünyamızda ritüelin hâlâ yeri kalmış mı diye sorguluyorlar. Özellikle, ritüelin ezbere icra edildiği İngiltere'de bu bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda Cryer K.in konuşmasından bir paragrafı aynen aktarmak istiyorum.:

"1778 yılında kurulmuş olan York kentindeki en eski Locanın şeref üyesiyim. Kuruluşundan bu yana, inkıtasız, Loca ayda bir toplanmıştır. Son üç yılda Locaya 10 yeni aday kabul edilmiştir(*), bunların yarısının yaşı 40'ın altındadır. Sayıları sürekli azalan Localara kıyasla, bu Locanın geleceği sağlam gözükmektedir. Ancak, geçenlerde Locanın kıdemli Önce-

(*) İngiltere'de bir celsede genelde birden fazla aday tekris edilmez. Bu sayı, ender olarak ikiye çıkabilir.

Hürmasonluğun diğer cemiyetlerden farkı, faaliyetlerinin ritüel merkezli olmalarıdır. Herhangi bir nedenle ritüel ihtiyarî kılınsa veya tümünden kaldırılırsa, "Eski ve Kabul Edilmiş Hürmasonluk" bitmiş demektir.

ki Üstadı Muhteremlerinden biriyle sohbet ederken, bu genç Kardeşler hakkında şunları söyledi: «Cemiyetimize katılmış olmaktan mutlu görünüyorlar, ancak ritüel provalarının yapıldığı eğitim celselerine gelmeleri için uygulanan baskıdan şikâyetçiler. Merasimleri seviyorlar, ancak görev almayı düşünmüyorlar. Onlar için Kardeş sofrası toplantıların en çekici öğesidir.»

"Bu problemin sadece bir veçhesidir ve York kentine de mahsus değildir. Ayrıca, tek problem de bu değildir."

Cryer K., artık İnternet çağında insanların ezberlemeyi unuttuklarını, Kardeşlerden ritüeli ezberlemelerini istemenin görev alacak olanları caydırdığını, bu durumu da göze alarak, bir çok Üstadı Muhteremin bazı tiradları onları en iyi bilen Kardeşlere söylettiklerini anlatmaktadır. Böylece iş bölümü ve uzmanlaşma gelişmektedir.

Ezbere icra edilen ritüelde, kelimeleri, ağırlıklarını vermeden, peş peşe sıralamak da yeterli değildir. Tiradlar, İnandırıcı, mantığa ve duygulara hitap eden tarzda söylenmelidir.

Ezbere icra edilen ritüelde, kelimeleri, ağırlıklarını vermeden, peş peşe sıralamak da yeterli değildir. Tiradlar, İnandırıcı, mantığa ve duygulara hitap eden tarzda söylenmelidir.

Bir de ritüellerde dil sorunu vardır. Kilise ritüellerinde dahi, Reformdan sonra, Latince yerine kullanılmaya başlanan yerel dillerdeki ritüellerde de, zaman içinde, ancak bazı yerleşmiş tabirlerin dışında, günümüz diline uyarlamaların yapıldığını görüyoruz. Masonluk bir meslektir, ve her meslek gibi kendi jargonu vardır. Kardeşler, küçük bir gayretle, 20 - 30 kelimeyi geçmeyen bu jargonu öğrenecekler-dir. Bu kelimelerin yerine Türk Dil Kurumunun türettiği yeni kelimeleri ikame etmeye çalışmak, ritüelin ahengini bozar ve yarın, aynı yönde, yeni değişme taleplerine yol açar. Yapılması gereken, yeni kabul edilen Kardeşlere verilecek eğitimde bu kelimelerin de anlatılmasıdır.

Diyalogların dışında, kıyafet, Mâbet içinde yürüyüş tarzı, tekrarlar, ahlâki hatırlatmalar, değişik işaretler ve sahnelenen drama var. Televizyona, modern sahnelere alışmış Kardeşlerimize provası çok iyi yapılmış, falsosuz ritüel uygulaması seyrettirilmelidir. Merasimleri bir nevi tiyatro gibi mütalâa edebiliriz. Dekorun da, fon müziğinin de iyi olması gerekir. Dekor, Kardeşlerin kıyafetidir. Siyahın dışındaki renklerde kostüm, kravat ve ayakkabı, beyaz olmayan gömlek, eldivensiz eller derhal sırıtır ve tılsımı bozar.

Son olarak ezoterizme değinmek istiyorum. Modern ihtiyaçlara ne kadar taviz versek de, uygulanan ritüelin ezoterik yanını ihmal etmemeliyiz. Bir haricîyi tekris ettiğimizde, onu sadece matrikül cetveline eklemekle kalmamalıyız; bu merasim adayı yaşam boyu etkilemelidir, bunu da hatasız ritüel uygulaması kadar, ezoterizmin anlatılması yerine getirecektir. Adayın yaşayıp çalıştığı dünyanın dışında, yeni edindiği Kardeşleriyle özel bir ilişki oluşturması sağlanmalıdır.

Bütün bu oluşumlar ritüel sayesinde olabilmektedir. Ritüeli değiştirip avamlaştırırsak, Cryer Kardeşin sözüyle, *"garip bir "abrakadabra" yaratırız".*

KÜBA MASONLUĞU

Roland WILKE
Çev.: Ali ÇAKIR

Roland Wilke K. Küba Masonluğunun gerçek bir sürpriz olduğunu söylemekte. Çoğumuz gibi kendisi de Küba'da Mason Localarının varlığını bilmekte ancak büyüklüğü ve canlılığı hakkında hiçbir fikri olmadığını belirtmektedir... Büyük şehirlerindeki Loca binlarının yanı sıra kırsal kesimde orta büyüklükteki kasabalarda bile güzel ve İsviçre'deki gibi sembollerle dekore edilmiş küçük Loca binalarının mevcut olduğunu eklemektedir.

Gran Logia de Cuba (GLC) 29000 üyesi olan 317 Locadan oluşmaktadır. Küba'nın nüfusunun 11 Milyon olduğu düşünülürse İsviçre'de 18000 Kardeş ve 200 Loca olması gerekmektedir.

Küba Büyük Locası 142 yıllık kesintisiz masonik çalışmaları ve yurtları için yaptıkları yararlı işlerden dolayı anlaşılabilir bir övünç içindedir. Oynadıkları bu rol kabul görmüş ve de 10 Eylül 1949 da Toplanan I. Ulusal Tarih Kongresinde aşağıdaki öneri onaylanmıştır.

"1. Ulusal Tarih Kongresi Küba Masonluğunun kurulduğu günden beri Küba'nın bağımsızlığını, hürriyetinin ve kültürünün gelişmesine büyük katkısı olduğunu tespit etmiştir. Bu ister ideolojik görüş, ister fedakarlık, yiğitlik ve basiret örneği olarak, hangi amaçla olursa olsun masonların katkıları, Küba'da insanlık onurunun, eşitliğin, sosyal kardeşliğin ve sağlıklı bir demokrasinin oluşmasını sağlamıştır." Bu yazı mermer üzerine kazınarak UNESCO'nun dünya kültür mirası olarak açıkladığı tarihi ve güzel Trinidad kenti idaresi tarafından şehir merkezine dikilmiş ve günümüzde yerini korumaktadır. Masonlar köleliğin kaldırıl-

1. Ulusal Tarih Kongresi Küba Masonluğunun kurulduğu günden beri Küba'nın bağımsızlığını, hürriyetinin ve kültürünün gelişmesine büyük katkısı olduğunu tespit etmiştir.

masında (1879), okulların ve sistemin gelişmesinde belirleyici olmuşlardır. İspanya'ya karşı yapılan bağımsızlık savaşlarında etkili katkıları olmuştur. Önemli masonlar, ideolog ve yazar Jose Marti, başkomutan General Machedo, ilk başkan Carlo Manuel de Cepedes ve de daha sonraları başkanlık yapan Palma, Gomez ve Machado K.'ler... Küba Cumhuriyeti'nin 1902 de kuruluşunda olağanüstü katkılarda bulunmuşlardır.

Önemli masonlar, ideolog ve yazar Jose Marti, başkomutan General Machedo, ilk başkan Carlo Manuel de Cepedes ve de daha sonraları başkanlık yapan Palma, Gomez ve Machado K.'ler... Küba Cumhuriyeti'nin 1902 de kuruluşunda olağanüstü katkılarda bulunmuşlardır.

1959 ihtilalinde ise. Amerika yanlısı Diktatör Batista'yı kritize etmelerine rağmen, birçok K... ekonomi ve finans sektörünün yanı sıra devlet kademelerinde ve orduda yönetimde idiler. Başlangıçta loca üyelerinin, Castro ve onun hareketine sempati ile baktıkları inkar edilemez. Ne de olsa açıklanan eşitlik, adalet ve gelişme ile ilgili ana prensipler, masonik görüşün aynısı idi. Ve de "Sakallı İhtilalciler" Castro ve Guevara toprak reformu ile uğraşıyor ve bunun karşıtlarını saf dışı bırakıyorlardı. Kendilerini vatana adamış bu kişilerin yönetime geçmesi doğal haklarıydı.

ABD'lerinin özellikle başkan Nixon'un, Amerikalı büyük arazi sahiplerinin servetlerini korumak amacı ile, CIA tarafından Fidel Castro'ya yapılan suikast (1960) ve başarısız Domuzlar Körfezi çıkartması sonucu Küba komünizme doğru itilmiş ve Sovyet Rusya'nın bir uydusu durumuna düşmüştür.

Gerçek Washington D.C.'deki "Soğuk Savaşın" politikacıları Castro'yu ve Küba İhtilalini Sovyet Rusya'nın ellerine itmişlerdir.

Komünizm ile birlikte Mason Locaları için "soğuk rüzgarlar" esmeye başlamıştır.

Başlangıçta rafineriler, bankalar ve United Fruit gibi büyük işletmeler devletleştiriliyordu. Ancak 1962 den itibaren komünist Che Ernesto Guevara öncülüğünde bu operasyon satıha yayıldı ve her şey devletleştirildi. Dükkanlar, fabrikalar, taşımacılık ve oteller. Büyük binalar devlet malı oldu. Tek tük, kişilere özel mülkleri örneğin evleri, bırakıldı. Rusya'nın aksine çiftçilere, ne ekip biçecekleri devlet tarafından belirlenmesi ve ürünün sabit fiyatlarla devlete satılması şartıyla, biraz toprak da verildi.

Loca odaları haricinde locaların ve üyelerinin tüm malları ellerinden alındı. Masonlar 1956 da inşa edilen 11 katlı görkemli Büyük Loca binasının sadece iki katını kullanabileceklerdi: 4. kattaki idari odalar ile 5. kattaki bugün 45 locanın çalıştığı 8 mabet 2000 kişilik büyük Mabet ise bugün devlet kontrolünde olup Büyük Loca'ya gerektiğinde tahsis edilmektedir.

Üyelerinin seçkinliği ve geçmişteki çalışmaları nedeni ile bugün Masonluk "tolore" edilmekte. Localar bir "modus vi-

vendi" (yaşam tarzı) bularak bütün rigoros (Kurallar) politika ve politika ile ilgili konulardan uzak tutulmaktadırlar.

Buna karşılık üye sayısında artış yok gibi. Ara sıra bazı gençler, komünist bir ülkede kariyerlerinin gelişimini olumsuz etkilese de, cesaretle üye olmak için başvurmaktalar.

Bugünkü Masonluk

Küba masonluğu yaşıyor ve aktif. Ben Santa Clara dağlarında Manicaragua da "Hijos de Arimao" ve Cienfuegos da "Asilo de Virtud" isimli localarda çalışmalara katılma onurunu ve sevinci ni elde ettim. Kesinlikle ritüellere ve geleneklere tamamen uygun onurlu bir çalışma yapıldığını söyleyebilirim.

Son yıllarda üye sayısında, yılda % 2'lik önemli bir artış var. Büyük Sekreter Franciso Fernandez yeni K.'lerin "buena gente" (iyi insanlar), kültür seviyesi yüksek gençler olduğunu söylemektedir.

Ayrıca Paramasonik bir kadınlar organizasyon olan, "Akasya Hemşireleri" (Hijas de l'Acacia) prensiplere saygılı, sürekli çoğalan ve 4000 i aşkın üyesi ile günlük yaşamda hümanist çalışmalar içindedirler. Materyalizmin baskısındaki Küba dünyasında bir çok insan Masonlukta laikliğe ters düşmeden ruhani öğeler aramakta.

Ekonomik Durum

Herhangi bir sonuç çıkarmadan, ekonomik sistemin sonucu Kübalı K.'lerin ve locaların mali durumu dramatik durumda.

Devlet (bildiğim kadar, özel sektör yok) 150 Pesos (yardımcı işçi) dan 300 Pesos'a kadar (15 USD örneğin doktorlara) aylık vermekte. Bu yerel para ile, bazı ana gıda maddeleri; şeker, pirinç, ekmek, çay, biraz et alınabilmekte. (Yaşayabilmek için ancak gerekli olan azâmi ihtiyaç maddelerine yetecek kadar.) Diğer mallar örneğin sabun, dikiş iğnesi ve ipliği, ayakkabı, çivi, kısacası her şey US Dolar ile tedarik edilmekte. Bu da yurtdışında akrabası olanlar veya turizm sektöründe çalışan birkaç "dollaritos" hediye alabilenlerce mümkün. Fakat bu gelir o kadar önemli ki localar için kullanılması imkânsız. Üstelik Locaların ihtiyacı olan her şeyin dolarla alınabilmekte olması düşünülürse, -şeytan dairesi-

Başkentteki ve Llanslo K. tarafından iyi zamanlarda yapılmış olan Düşkünler Yurdu, büyük zorluklarla yapılan bağışlarla yürütülebilmekte. Bugün çoğunluğu K. ve Hem.'lerden müteşekkil 140 kişi burada yaşamakta. Kırsal kesimdeki localar ve K.'lerin fakirliği had safhada. Ancak Kübalı K.'ler gururlu ve onurlu, hem özel hayatlarında hem de loca çalışmalarında bu durumu saklamaktalar. Elbiseler ve ayakkabılar iyi zamanların

Küba masonluğu yaşıyor ve aktif. Ben Santa Clara dağlarında Manicaragua'da "Hijos de Arimao" ve Cienfuegos'da "Asilo de Virtud" isimli localarda çalışmalara katılma onurunu ve sevincini elde ettim. Kesinlikle ritüellere ve geleneklere tamamen uygun onurlu bir çalışma yapıldığını söyleyebilirim.

izini taşımakta. Loca binalarının dış görünüşleri genellikle iyi, ancak iç mekânlar çok fakir. Geçmişin güzel sandalyelerinin hasırları yırtılmış yerlerine sandık tahtaları konulmuş, diğer mobilyalar parçalanmak üzere. Önlük ve regalyalar uzun zamandan beri kullanılmaktan aşınmış ve elek gibi olmuş. Her şey imkânsızlıklar içinde yenilenme ve tamir edilme ihtiyacı içinde.

Küba masonluğu kendisine ve başkalarına yardımcı olabilmek için bizim dayanışmamıza gerek duymakta. Dünyadaki tüm K.'lerin şerefine kadeh kaldırdığımızda Küba'yı hatırlayıp onlar için de yardım toplamalıyız.

Ancak bizim için anlaşılması en zor şey kâğıt bulunamaması. "Rivista Masonica" 29000 üye için. Ancak 1000 adet, teksir makinasında basılabilmekte. Bizim ülkemizde çoktan terk edilmiş bir metot.

Son zamanlarda Lüxemburg ve İspanya'dan Gran Logia de Cuba'ya maddi yardım gelmekte. Ancak bunlar fakirlik denizine birkaç damladan ileri gitmemekte. Yardıma ihtiyaçları olup olmadığı soruma cevap olarak ihtiyarlar Evindeki'ler için vitamin, Aspirin ve öksürük ilacı olabilir dendi.

Küba'ya Seyahat

Küba çok şey sunabiliyor: harika plajlar, temiz deniz, modern ve rahat oteller, zengin tabiat, tarihi şehirler.

- hakikaten çok güzel bir tatil beldesi.

Ancak biz Masonlar öteki Küba'yı görmeliyiz. Kübalı K.'lerimizi, onların localarının ziyaret etmek bizim olduğu kadar onlar içinde bir zenginlik olacaktır.

Ve de yardım yapma imkânı olanlar küçük basit bir hediye örneğin bir kalem, protokollerin imzalanması için hediye etseler, bu bile büyük memnuniyetle kabul edilecektir.

Küba masonluğu kendisine ve başkalarına yardımcı olabilmek için bizim dayanışmamıza gerek duymakta. Dünyadaki tüm K.'lerin şerefine kadeh kaldırdığımızda, Küba'yı hatırlayıp onlar için de yardım toplamalıyız. Biz Masonlar imkânımız olan yerlere yardım yapıyoruz. Neden Kübalı K.'lerimize olmasın? Dürüstçe ifade edelim ki bizim yardımlarımıza muhtaç olan Kurumların içinde en çok bunu hakkeden Kübalı Localardır.

ALPİNA; 2001/4

TASMANİA BÜYÜK LOCASININ GELECEK İÇİN STRATEJİ PLANI

The Tasmanian Mason, Volume 14 No.2'den

Çeviren: Celil LAYİKTEZ

HEDEFLER:

• Mevcut Kardeşleri muhafaza etmek, ve her bölgede aktif büyümeyi sağlamak.

• Kentlerimize ve devlete karşı kamu yararına imajımızı iyileştirmek.

• Tasmania içinde Hürmasonlar arasında etken iletişim sağlamak.

• Mesleğimizin uygulanmasında ve yönetiminde etken eğitim sağlamak.

STRATEJİLER:

a) Mevcut Kardeşlerin muhafazası:

• Her Locada resmî görevli bir "Loca Eğitici"sinin (Mentor) tayini. Loca Eğiticisi, Locada sevilen, yeni ve eski Kardeşlerin saygı ve sevgi ile yaklaşarak, çekinmeden her türlü soruları sorabilecekleri ve bu soruları bilgi çerçevesinde cevaplama yeteneğine sahip bir Kardeş olmalı.

• Eğitim Localarının çalışmalarının ciddiyetle izlenmesi ve Loca Eğitim Görevlilerinin (preceptor) aktif kullanılması ile Ritüelin mükemmel uygulamasının sağlanması.

• İs'adlarından önce, Üstadı Muhteremlerin görev dönemleri için, Mâbet içi ve Mâbet dışı faaliyetleri nasıl planladıklarını bir raporla Büyük Sekreter vasıtasıyla, Localar Büyük Müfettişine(*) sunmaları. Böylelikle, Büyük Müfettiş Locaları teftiş sırasını tesbit ederek, Loca faaliyetlerinin plan çerçevesi içinde uygulanıp uygulanmadığını kontrol edebilecek.

b) İstifa eden ve devamsız olan Kardeşlerin dönmelerini sağlamak:

• Devamsızlık nedenlerinin araştırılması ve bu eksiği düzeltecek stratejilerin geliştirilmesi.

• Hasenat Emininin, veya görevlendirilecek başka Kardeşlerin, devamsız ve mazeretli Kardeşleri ziyaret etmelerinin sağlanması.

c) Yeni üyelerin kazandırılması:

• Potansiyel adayları etkileyebilecek ve bilgilendirebilecek, renkli, çarpıcı broşürlerin bastırılması.

• Bu çeşit bilgilendirme malzemesinin, gerektiğinde, tekrar elden geçirilmesi ve güncelleştirilmesi.

• Bir Kardeşin takdim etmediği, kendiliğinden başvuran haricilerin kabulü için bir yöntemin geliştirilmei.

• Kardeşlerin başka Localara tebenni etmelerinin kolaylaştırılması ve bürokratik engellerden arındırılması.

• Yerel faaliyetler ve haricîlere açık toplantılar tertip ederek, Locaların cemaat içinde daha aktif olmalarının sağlanması.

(*) Büyük Hatip

• Localarda üye geliştirme komitelerinin kurularak, mevcut üyelerin muhafazası, yeni aday temini ve devamsız Kardeşlerin izlenmesinin sağlanması, bu konularda Üstadı Muhtereme aylık raporların sunulması.

• İstifa etmek isteyen Kardeşlerle, istifanın nedenini araştıracak "ayrılma" mülâkatlarının yapılması ve alınan bilgiye bağlı olarak yeni stratejilerin geliştirilmesi.

• Araştırma Localarından, görsel ve işitsel efektlerle süslenmiş konferansların sağlanması. Seçilen konular yalnızca ezoterik ve tarihsel olmayıp Kardeşlerin ihtiyaçlarını da karşılayabilmeli.

• Her Locaya bir Loca Eğiticisinin (Preceptor) ve yardımcısının atanması ve bunların eğitiminde, ritüellerin uygulanmasında mükemmeliğin aranması.

• Bu Eğitim Görevlilerinin, Büyük Eğitim Görevlisi tarafından tertiplenecek Eğitim seminerlerine katılmalarının sağlanması.

• Sosyal toplantılara üyelerin yakınları ile dostlarının katılmalarının sağlanması.

• Aidatların ödenmesinde, ödeme zorluğu olan Kardeşlere taksitlendirme gibi kolaylıkların sağlanması, gerektiğinde parasal yardım yapılması.

d) Kentlerimize ve devlete karşı kamu yararına imajımızı iyileştirmek:

• Medya tecrübesi olan bir Kardeşin Halk ve Medya ile ilişkiler konusunda görevlendirilmesi.

• Hürmasonluğun aleyhinde zaman zaman oluşabilen basma kalıp saldırılara cevap verebilmeleri için, her Kardeşin standart sorularla ilgili bilgi ile teçhiz edilmesi.

• Medyaya hitap edecek bir soru - cevap el kitabının geliştirilerek Localarda tanıtılması.

• Büyük Locanın güncel bir İnternet Web Sitesine sahip olabilmesi için bir İnternet Ağ Üstadının tayini.

• Web Sitesinin en az üç ayda bir tekrar elden geçirilmesinin temini ile, potansiyel adayların başvuru şekillerinin belirtilmesi, idarî kararların, genel ilgi sahasına giren makalelerin, Tasmania Masonlarının fotoğraflarının yayınlanması.

• Halka açık gündemlerin yayınlanarak medyaya ulaştırılması.

• Haricîlerin bina ziyaretleri için imza defterinin hazır tutulması.

• Bilgilendirme broşürlerinin sürekli güncelleştirilmesinin, bunların medyaya ulaştırılmasının sağlanması ve bir pazarlama şirketi vasıtasıyla bu faaliyetin etkinliğinin ölçülmesi.

e) Tasmania içinde Hürmasonlar arasında etken iletişim sağlamak.

• Üstadı Muhteremlerle Loca Sekreterlerinin etken iletişim üzerine eğitilmelerinin sağlanması.

• Tartışma konusu olabilecek konuları Loca Kardeşlerine anlatabilecek ve Loca Sekreterlerine sunabilecek bir konuşmacı Kardeş ağının kurularak diyalogun sağlanması. Gerektiğinde, evet/hayır tarzında anket formlarının hazırlanması.

• Kardeşlerin faks ve e-posta adreslerinin tesbiti ile bunların Loca Sekreterleri ile Büyük Kurul tarafından sürekli iletişim için kullanılması.

• Loca tersimatları ve Büyük Kurul tamimlerinin kopyalarının Loca üyelerine verilmesi.

• Ritüel ve beklentileri hakkında tüm Loca üyelerinin eğitilmesi.

• Loca görevlilerin sorumlulukları hakkında eğitilmeleri.

• Sekreter ve Hazine Eminleri için el kitaplarının hazırlanması.

f) Mesleğimizin uygulanmasında ve yönetiminde etken eğitim sağlamak:

• Konferans veya başka yöntemlerle Loca Sekreter ve Hazine Eminlerine, idarî konularda güncel bilgileri edinmeleri ile ehliyet kazanmalarının sağlanması.

• Tüm Localar ve Büyük Loca için örnek muhasebe ve bütçe formlarının hazırlanması.

• Kardeşlere borçlarını hatırlatmak üzere standart bir formun hazırlanması. Bu formun üzerinde Büyük Loca ve Loca aidat payları ayrı ayrı gösterilmeli.

• Büyük Loca bütçesi açıklanırken, şeffaflık sağlansın, ayrıntılar, masraflar belirtilsin. Amaç, Kardeşlerin ödedikleri aidatların nereye gittiğini bilmeleridir.

• Muhtelif inşaat ve tamir/bakım komitelerinin yapacakları masraflar, ayrıntıları ile bütçe ve bilançolarında gösterilmeli.

• Büyük Localar Müfettişinin, Locaların bütçelerini kontrol etmesi ve bütçe ile harcamaların uyumlu olup olmadığını tesbit etmesi. Büyük Müfettişin ayrıca, Loca üye muhafaza programını, Hasenat Emini Raporlarını ve Ritüel ile Tüzük uygulamalarının doğruluğunu kontrol etmesi sağlanmalı.

• Yılda bir/iki Stratejik Planlama Konferansları tertip edilerek, mevcut planların genel durumu, gelişmeleri ve konuların güncelliği değerlendirilmelidir. Bu toplantılarda, mevcut planlar güncelleştirilecek ve yeni stratejiler üretilecektir.

• Büyük Locaya bir İktisadi İşletmenin ilâvesi düşünülmelidir (Incorporating Grand Lodge).

• Büyük Bina Eminin Büyük Locaya ait tüm binaların durumu hakkında Kardeşlere sunulacak periyodik raporların hazırlanması.

HÜSEYİN D. AKARLI'NIN DERLEDİKLERİ

TEKERLEKLER ÜZERİNE

Aşağıdaki bilgi, Maine'den Pek Muh. Reginald F. Berry K. tarafından gönderilmiştir:

11 Kasım 1964'de Kansas Büyük Locası çok özel bir toplantı yaptı. Bu toplantı Santa Fe Sistemi'ne bağlı "The Chief-Şef" adlı katarın arkasına takılan iki adet özel vagonda gerçekleşti. Bu eşi olmayan toplantı, "Demir yollarında çalışmış ve hala çalışmakta olan pek çok saygın Mason K.'in şerefine" düzenlenmişti. Bu tanınmış Masonlar içinde en çok anılanı, 1861-1866 yılları arasında Kansas Büyük Locası Büyük Üstad Kaymakamlığını yapan, Santa Fe Demiryolları ile Topeka Şehri'nin kurucularından olan Cyrus K. Holliday K. idi. Bu toplantıya günümüzdeki pek çok tanınmış demiryolcu katıldı. Açılış konuşmasını Santa Fe Demiryolları'nın emekli olmuş yabancı başkanlarından Jack E. Lester K. yaptı. Bildiğimiz kadarı ile, bu şimdiye kadar "tekerlekler üzerinde" yapılan ilk ve tek Büyük Loca toplantısıdır.

(The Wayfarer'den - 1965)

İNSANLAR NASIL GEÇİNMELİ

Dilinize patinaj zincirleri takın. Düşündüğünüzden daha azını söyleyin. Sesiniz ikna edici alt bir düzeyde olsun.

Söz verirken temkinli olun. Size neye mal olursa olsun, verdiğiniz sözlerde özenle durun.

Kim yapmış olursa olsun, yapılan iyi işleri övün. Eğer tenkide değer veriliyor ise, yapıcı tenkitte bulunun, yıkıcı tenkitten kaçının.

Tereddütte kaldığınız bütün sorular karşısında açık fikirli olun. Tartışın, kavga etmeyin. Tartışmaya rağmen dost kalabilmek üstün beyinlerin işaretidir.

(Philadelphian's dergisinden)

Hürmasonluk Hakkında Bir Yabancının Sorabileceği 100 AHRET SORUSU

Celil LAYİKTEZ

(Geçen sayıdan Devam)

Soru 12. Hürmasonlar, ne olursa olsun, her şartta, birbirini destekleme yemini ederler mi?

Böyle bir yemin ancak mafyada olabilir. Adayın ettiği yeminde *"kardeşlerimin yardımına koşacağım"* cümlesi hiç bir ahlâksızlığa hoş görü niteliğinde değildir. Ayrıca, Masonluk sigorta şirketi değildir. Gerçekten parasal durumu fevkalâde bozulmuş bir kardeşimize küçük bir yardım veya dul hemşiremize, öksüz kalmış çocuğuna asgari geçim ve eğitim katkısı şeklinde yardım edilebilir. Bunun şekli ve miktarı locadan locaya değişir ve şart değildir. Bu tür yardımlaşmalar Masonluğa özgü değildir ve okul mezunları derneklerinde, spor kulüplerinde ve benzer derneklerde de bu tür uygulamalar görülür.

Soru 13. İşe adam alırken veya iş verirken Masonların Masonları tercih ettikleri doğru mudur?

Masonluğa kabul edilmeden önce adaya verilen matbu bilgilerde, iş hayatında avantaj sağlamak üzere Mason olmak istiyorsa, hüsrana uğrayacağı kesin tarzda ifade edilmiştir. İşinde ilerlemek üzere bir kardeşten yardım istemek Masonik etik kurallarına uymaz. Ancak, Galatasaraylıların Galatasaraylıyı, Mülkiyelilerin Mülkiyelileri, kolejlilerin kolejliyi tercih ettikleri gibi, Masonik tahkikat ve tedrisattan geçmiştir diye, eş değerde iki kişinin arasında Mason olanının tercih edilmesi kimseyi rahatsız etmemelidir. Bu bir kural değildir, hattâ istisnadır, zira, yukarıda da söylediğimiz gibi daha önce tanışmayan iş arayan ile işveren arasında cereyan eden görüşmede, avantaj sağlamak üzere Masonluğunu ileri süren aday etik kuralını çiğnediğinden şansını kaybeder.

Soru 14. Masonlar birbirinin avantajını kollarlar mı?

Masonluğa kabul edilmeden önce adaya verilen matbu bilgilerde, iş hayatında avantaj sağlamak üzere Mason olmak istiyorsa, hüsrana uğrayacağı kesin tarzda ifade edilmiştir. İşinde ilerlemek üzere bir kardeşten yardım istemek Masonik etik kurallarına uymaz. Ancak, Galatasaraylıların Galasaraylıyı, Mülkiyelilerin Mülkiyelileri, kolejlilerin kolejliyi kolladıkları gibi, Masonların da iş hayatında bazen birbirlerini kolladıkları vakidir. Ancak, burada, Galatasaraylı Masonun Galatasaraylı Masonu kolladığını söylemek belki daha gerçekçi olur.

Soru 15. İşsiz kalan Masonlara iş bulur ve mali sıkıntıya düşenlere maddî yardım yapar mısınız?

Mason olması gerekmez, bir tanıdığımız, bir yakınımız işsiz kalır ve malî sıkıntıya düşerse, maddî yardımda bulunmayı arzu ederiz, imkânlarımıza göre de, hiç bir mecburiyetimizin olmamasına rağmen, bunu gerçekleştirmeye çalışırız. Büyük Loca veya locasının yapabileceği şey bu kardeşi fahri üye ilân edip kendisini her türlü aidat ve harçlardan vâreste tutmaktır. Gerekli ilâç ve hastane masrafları karşılanabilir, ancak Masonluk cemiyet olarak bir işsizlik ya da hastalık sigor-

tası değildir. Birey olarak Masonlar, kendilerine yakın gördükleri Masonlara yardım etmek isteyebilirler, tıpkı Galatasaraylıların yapacağı gibi. Dara düşen Masonun ise hiç bir yardım talep etmeye hakkı yoktur.

Soru 16. Ülkeleri için çarpışan iki Mason savaşta karşılaşırlarsa ne yaparlar?

Modern uzaktan kumandalı savaşta düşman askerlerinin birbirlerini görme imkânları yok. Ender de olsa, göğüs göğüse çarpışmalarda, yaşamak için öldürmek gerekli, duran vurulur. Burada, işaret göstermek, şifre sormak gibi bir lüks zaten yok. Savaştan sonra esir düşenlerin, yaralıların arasında bulunan Masonların, teslim oldukları askerlerin arasında bulunan Masonların kefaleti ile daha rahat bir esaret dönemi geçirdiklerine dair, çok azı belgelenmiş, duygusal folklorik hikâyeler anlatılır. Aşağıdaki hikâye gerçektir ve tarih kitaplarına geçmiştir:

"Amerikan İç Savaşının dönüm noktası, Güneylilerin kesin olarak yenildikleri 3 Temmuz 1863 Gettysburg Meydan Muharebesinde, Güneyli Tuğgeneral Lewis A. Armistead ile Kuzeyli Orgeneral Winfield S. Hancock karşı saflarda bulunuyorlardı. Her ikisi de barış döneminde Kardeşlik bağlarını paylaşmışlardı. Şiddetli çarpışmada her iki general birbirlerinden birkaç metre mesafede yaralanmışlardı. Silâhlar sustuktan sonra, Armistead'in yardım çağrısını duyan Kuzeyli Masonlar, Güneyli yaralı Kardeşlerinin yardımına koştular. Orgeneral Hancock'un yaveri, Yüzbaşı Henry Brigham, ağır yaralı Güneyli, Tuğgenerali kucaklayınca, general eski dostu ve Kardeşi General Hancock'a verilmek üzere, masonik saatiyle şahsi eşyalarını Yüzbaşıya teslim etti. Armistead iki gün sonra, Hancock'u göremeden öldü. Ancak tarihsel kayıtlardan mesajın yerine ulaştığı biliniyor. 130 yıl sonra, 21 Ağustos 1993 günü, Gettysburg'da, Müze niteliğindeki Milli Park sahasının Askerî Mezarlık bölümünde, memleket sevgisi ve Kardeşlik duygusuna ithaf edilen, heykeltraş Ron Tunison'un "dosttan Dosta - Bölünmez Kardeşlik" anıtının açılışı yapıldı. Anıt tüm harplerde memleketleri için ölen askerleri sessizce anmakta, ve bu korkunç savaşlara rağmen insanlık ve Kardeşlik duygularının yaşayabileceğini hatırlatmaktadır."

Soru 17. Bektaşîlik ile Hürmasonluk arasında benzer noktalar var mıdır?

Teşkilatlanma şekilleri benzer olan loncaların ve bağlı oldukları tarikatların zaman zaman aynı sembolleri kullandıkları, ritüellerinde de paralelliklerin bulunduğu gerçektir, ama tesadüfîdir. Bektaşîlik ile Masonluk arasında o denli müşterek noktalar vardır ki, Almanya'da Bayreuth Masonik müzesinde, Bektaşî alâmetleri Orta Çağ Masonluk alâmeti olarak tanıtılır. Padişah II. Mahmud da, 1826'da kanlı bir şekilde Yeniçeri ocaklarını ortadan kaldırdığı zaman (Vak'a-i Hayriye), bağlı oldukları Bektaşî dergâhlarını da kapatmış, Bektaşilikle birlikte *"bir nevi Bektaşilik olduğundan"* Masonluk da kapatılmış, Türk Masonlar sürgüne yollanmıştı.

Soru 18. Bektaşîliğin dışında diğer İslâmî tarikatlar ile Hürmasonluk arasında benzer noktalar var mıdır?

Mevlevîlik gibi, toleransın hâkim olduğu tüm İslâmî tarikatlar ile Hürmasonluğun benzer tarafları vardır.

Soru 19. Masonluğun kuruluşunda İslâmiyetten ve diğer Doğu kültürlerinden ve uygarlıklarından alıntılar var mıdır?

Masonluğun ilk kuruluşunun inşaatçı loncalarından geldiğini yukarıda belirtmiştik. 18. yüzyılın ikinci yarısında gelişen ilk 3 dereceden sonraki muhtelif derece sistemleri Şövalye tarikatlarından ve Anadolu, Pers, Mısır ve Uzak Doğu felsefelerinden esinlenmişlerdir. Şövalye tarikatları da zaten, Haçlı Seferleri esnasında, İslâm batınî felsefesi tarafından etkilenmişlerdir. Çarpıcı bir örnek olarak, ABD'de mevcut 32 dereceli Shriner'lerden söz edebiliriz; Regalyalarında (tören giysileri) üzerinde Hilâl - yıldız işlenmiş fes bulunmakta, pala taşımaktadırlar. *(Devam Edecek)*

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

KONVAN

"Olağan Konvan"ımız 8 Aralık 2001 Cumartesi günü saat 10.00'da, İstanbul Nur-u Ziya Sokak No: 21 de toplanacaktır.

Büyük Üstat Adayları:

Büyük Üstatlık seçimi için adaylıkları kesinleşen K.'lerin isimleri soyadı alfabetik sıralamasına göre şöyledir:

1- ATA, Reşit
2- ERMAN, Ahmet
3- SAVAŞÇIN, Demir
4- ŞAHENK, Çınar
5- TİMUR, Naif

Büyük Görevliler Aday Listesi:

Vadilerde yapılan seçimler sonucu tesbit edilen adayların aldıkları oy sırasına göre isimleri şöyledir:

İSTANBUL VADİSİ:

01. Harun KUZGUN
02. Salih EVCİLERLİ
03. Kaya PAŞAKAY
04. Haluk SANVER
05. İlker İNAL
06. Koray DARGA
07. Tamer AYAN
08. Naif TİMUR
09. Mustafa Kemal TÜMAY
10. Arif AKGÜN
11. Erşan TINAY
12. Ömer HÜLAGÜ
13. Ahmet ÖRS
14. Bülent AKKAN
15. Çınar ŞAHENK
16. Halit KAKINÇ
17. Edin AKDEMİR (Aynı oy)
18. Reha EREKLİ (Aynı oy)
19. Gürdal ÇELİKÖZ
20. Semih TEZCAN
21. Davut BERKER
22. Doğan YALIM

ANKARA VADİSİ:

01. Yaşar AYSEV
02. Asım AKİN
03. Ertekin ARASIL
04. Ertan KARASU
05. Cevad GÜRER
06. İlker HOCAOĞLU
07. Sabit AĞAOĞLU
08. Hüseyin Yavuz BİLGİN
09. Hüseyin Yavuz GÜVEN
10. Hasan TÜRE

İZMİR VADİSİ:

01. Hüseyin Dilek AKARLI
02. Murat ÇİM
03. Ömer HARMANCIOĞLU
04. Mehmet BAŞEV
05. Berkhan SAVAŞÇIN
06. Ertan GÖRÜN

* * *

2000 - 2001 YILLARINDA YENİ TANIDIĞIMIZ BÜYÜK LOCALAR:

	Tanınma Tarihi
Bulgaristan Büyük Locası	01.07.2000
Yugoslavya Büyük Locası	01.07.2000
Burkina Faso Büyük Locası	01.07.2000
Sao Paolo Büyük Locası	09.09.2000
Hırvatistan Büyük Locası	18.11.2000
Fas Büyük Locası	18.11.2000
Slovenia Büyük Locası	18.11.2000
Moldova Büyük Locası	24.03.2001
Polonya Büyük Locası	28.10.2001

* * *

BEYAZ ELDİVENLER:

Özgür Kocaeli Gazetesi 18.10.2001
Beyaz Eldivenler'den Yeni Yardımlar Geldi

17. Ağustos depreminde ağır hasar görüp, daha sonra yıktırılan Derince Cumhuriyet ilköğretim okulunun yerine yenisinin yapımını gerçekleştiren Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar derneği yöneticileri, okula olan ilgilerini, bağışlarını kesmiyor.

Yeni eğitim öğretim yılına yeni yapılan binalarında başlayan Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nda öğrencilere, (Mason eşleri) Beyaz Eldiven Derneği'nden yeni yardımlar geldi. Nilüfer Balater Yalman başkanlığında, Başkan Yardımcılığını Neşe Layiktez, üyeliği Füsun Barlas, Selma Özkorkmaz ve Ülker Erdem'in yürüttüğü Beyaz Eldivenler, getirdikleri giyecek ve kırtasiye malzemelerini okul yöneticilerine teslim ettiler.

Burs da Verecekler

Bu arada, Derince Cumhuriyet İlköğretim Okulundan mezun olup, maddi durumu yeterli olmadığı için kazandığı okuldaki eğitimini sürdürmekte zorlanan öğrencilere de Masonlar Derneği tarafından burs verilecek.

Masonlar Derneği tarafından yapımı devam eden spor salonunun yanına, okula sürekli gelir getirmesi amacıyla bir de halı saha yapılması ve koruma derneği tarafından işletilmesi yönünde çalışmalar yürütülüyor. Beyaz Eldivenler'in yardım amaçlı ziyaretinde Derince Milli Eğitim Müdürü Servet Topaloğlu, Okul Müdürü İbrahim Ergün, Müdür Yardımcısı Ziya Akça, Milli Eğitim Şube Müdürü Kerim Yazıcı, Okul Koruma Derneği Başkanı Leman Alkan ve yöneticiler de hazır bulundu.

YURT DIŞINDAN HABERLER

ÇİN'DE MASONLUK
The Square, Haziran 2001

3 Temmuz 1865 tarihinde, Şanghay'da, büyük bir merasimle, yeni bir Mason Binasının (Masonic Hall) temeli atıldı. Haber, resimlerle süslü olarak, *Illustrated London News* dergisinde, yayınlandı. Bu tarihî haber yazısını burada tekrarlıyoruz.

Temel Atma Merasimini, elinde gümüş bir mala ile, Robert Freke Gould K. yönetti.

Localar Canton yolu üzerinde, eski Mason Binasında toplandıktan sonra, Büyük Merasim Üstadı Donaldson K.'in idaresinde merasim yerine yürümeye başladılar. Yürüyüş kolunun başında, protokol sırasına göre, konsolosluk erkânı, Belediye Meclisi üyeleri,

Gümrük memurları, Şanghay Rangers'leri ile gönüllü askerleri (askerî milis) ve polis bandosu yer almıştı. Bunların arkasında, "Ancient Landmark", "Cosmopolitan", "Tuscan", "Northern Lodge of China" ve "Royal Sussex" Locaları, sırayla, yürüyordu. Locaların arkasından, 67. Alayın bandosu geliyordu. En sonda Stewards'lar, mısır tanelerini, şarap ve yağı, Masonik Anayasayı, Kutsal Kitabı, Üstadı Muhterem Çekicini, Korint, Dorik ve İonik sütunları ile diğer Mimarî Loca sembollerini taşıyorlardı.

Temsilî resimde (Bay W. Sanders'in çektiği fotograftan) gösterilen mahale Merasim kolu vardığında, merasimin tarihi ile özelliklerini belirten bir parşömen, İngiltere, Hindistan, Çin ve Japon paralarını ihtiva eden bir cam kavanoz, İngiliz ve Çin gazetelerinin son nüshaları ve loca tüzükleri alt ve üst temel taşlarının arasına kondu; Gould K., gümüş malasıyla ilk harcı yerleştirdi. Bölge Büyük Üstadı'nın komutu ile, bando canlı bir parça çalarken heyecanla üç kere "çok yaşa" diye bağırıldı ve 100. Mezmur birlikte söylendi. Daha sonra, Büyük Üstat ve Büyük Duahan kısa konuşmalar yaptılar.

Merasim boyunca, "Pustan ve Şerikleri" firmasının balkonlarında toplanan leydiler, ilk defa önemli ve ilginç bir Mason ritüelinin icra edilmesini izlediler.

Mimarı Clark K. olan bina iki bölüm olarak tasarlanmıştır. "Bund"'a bakan cephe üç katlı, bir büyük toplantı salonu ile Mâbetleri içerecek olan arka kısım ise, iki katlı olacaktır. Toplantı salonu, ziyafet, konferans, konser ve diğer halka açık olaylarda kullanılacaktır. Salonun Masonlar ve halk için iki ayrı girişi düşünülmüştür. Salonun tavan yüksekliği 25 ayak (8.3 m.) olurken, Mâbedin tavan yüksekliği daha da fazla olacaktır. Çalışanların yaşam mekânı, kütüphane, okuma odaları, lokanta ve bar, ayrı ayrı Üstat ve Royal Arch Şapitri toplantı odaları da tasarlanmıştır. Mimarî stil İtalyan olacaktır.

Temel Atma Töreni - Şanghay; 3 Temmuz 1865

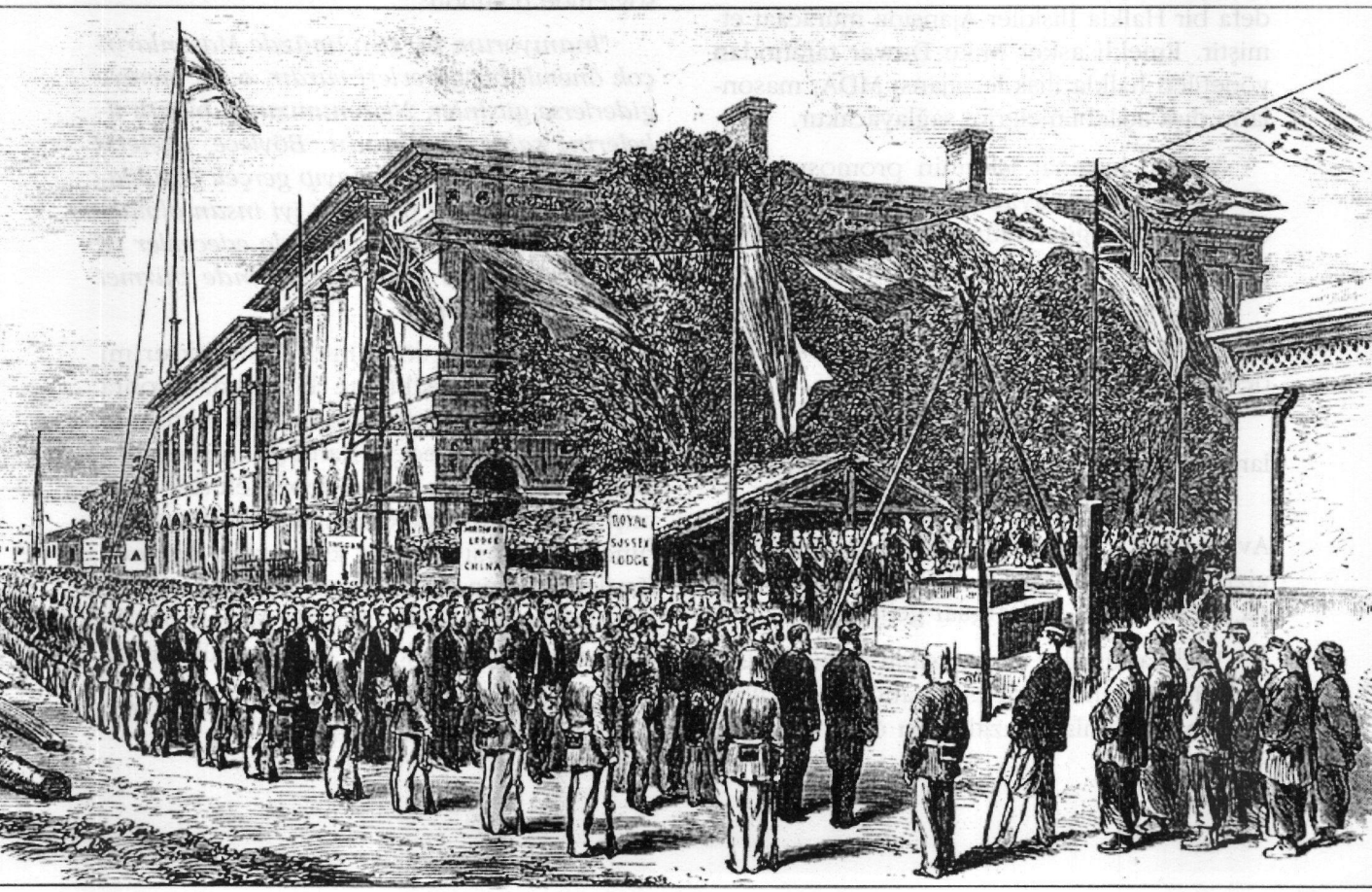

QUEENSLAND, AVUSTRALYA

80. YIL BİJUSU

10 Mayıs 2001 tarihinde, 10 numaralı Victoria Locası Büyük Loca Binasındaki Büyük mâbette özel bir toplantı yaptı. En çok 800 kişi alabilen salona, Hemşire ve Kardeşler salona biletle giriş yaptı. Gündemde, Önceki Büyük Birinci Nazır, Ted Smout Kardeşe, Büyük Üstadın 80 yıl hizmet Bijusunu takdim etmesi vardı.

* * *

İNGİLTERE

İNGİLTERE BÜYÜK LOCASI, DIŞA AÇILMAK VE MASONLUĞU TANITMAK İÇİN BİR HALKLA İLİŞKİLER FİRMASINA BAŞVURDU.

19 Mart tarihli "the Guardian" gazetesinde aşağıdaki haber yayınlandı:

"On yıllar boyunca İngiltere'nin en gizli cemiyeti olarak çalışan Hürmasonluk, organizasyonlarının imajını düzeltmek üzere, ilk defa bir Halkla İlişkiler Ajansına müracaat etmiştir. Emekli asker Mike Dewar tarafından yönetilen halkla ilişkiler ajansı MDA, masonların dışa açılabilmelerini sağlayacaktır.

"Ajans, hasenat işlerinin promosyonunu da yaparak, medyada Masonluğun daha olumlu tarzda gösterilmesi üzerine konsantre olacaktır.

"Bay Dewar, *«amacımız medya tarafından daha sık ve baş sayfalarda görünmektir»* dedi.

"Masonluğun kendi hatası olarak, son yıllarda medyada olumsuz yazılar çıkmıştır.

"1920 ve 1930'lu yıllarda, Masonlar Kıta Avrupasında zulme uğrayınca, İngiltere'de de gizlenmeye başlamışlar, ve bunun sonucunda, aleyhlerinde ön yargılar gelişmiştir.

"Halkla İlişkiler çalışmasının birinci amacı yeni üye kazanmak değildir, ancak son yıllarda yeni katılımların azaldığını da göz önüne almalıyız.

"Masonluk teşkilâtının, özellikle orta yaşlarında erkeklere hitap ettiğinin imajını da değiştirmeliyiz. Bu adım, halkın Hürmasonluk hakkındaki düşüncelerini değiştirmenin bir bölümüdür.

"Hürmasonluk yakın tarihte bir Halkla İlişkiler bölümünü kurmuş ve "Freemasonry Today" magazinini genç okuyuculara göre yeniden düzenlemiştir.

"Bu yeni açıklık kampanyasında dahi, bazı konular kapalı kalacaktır. Örneğin, Tekris merasimi gizliliğini koruyacaktır.

* * *

HER KARDEŞ MASON OLDUĞUNU İFTİHARLA AÇIKLAYABİLMELİDİR

İngiltere Birleşik Büyük Locasının 13 Haziran 2001 tarihli Genel Kurulunda, Pro Büyük Üstat Northampton Markisi'nin konuşmasının giriş bölümü:(1)

"Yaklaşık 130 yıl önce, 6 Mart 1872 tarihinde, Büyük Üstat Ripon Markisi, aşağıdaki söylemde bulundu:

"İnanıyorum ki, günümüzde Masonların çok önemli bir görevleri vardır, o da, nereye giderlerse gitsinler, Nizamımızın(2) *büyük ilkelerine şahit olmalarıdır. Böylece, ilkelerimizin boş kelimeler olmayıp gerçek olduklarını, iyi bir Mason olmanın iyi insan olmakla eş anlamda olduğunu ifade edecekler ve eski Mesleğimize karşı halk içinde hürmet uyandıracaklardır."*

Bu sözler, söylemek istediklerimi fevkalâde yansıtmaktadır. İs'adımdan sonra yapmış olduğum konuşmada, hiç kimsenin güvenini kaybetmeden, Kardeşlerin serbestçe Masonluklarından bahsedebilmelerini istemiştim. Mason olduklarını ikrar edince, ayrımcılıkla karşı karşıya kalmaktan çekinen Kardeşlerimizin var olduğunu biliyorum. Ancak, bunların dışında, iftiharla Mason olduklarını açıklayabilecek çok daha büyük sayıda

(1) *İngiltere Birleşik Büyük Locasının 13 Haziran 2001 tarihli Genel Kurul tersimatından*
(2) *Order*

Kardeşlerimiz vardır. Eski Müessesemizin mutluluk getiren, faydalı etkilerini dünyaya başka türlü nasıl anlatabiliriz? «İyi bir Mason olmanın, iyi insan olmakla eş anlamda olduğunu» başka nasıl anlatabiliriz?"

* * *

DANİMARKA:

İLK LOCANIN KURULUŞUNUN 250. YILDÖNÜMÜ (1997)

Geleneğe göre, Danimarka'da ilk Mason Locası John Philips adında bir İngiliz kaptan tarafından 1726'da kuruldu. John Philips 1731'de, Rusya'da İngiltere Bölge Büyük Üstadı tayin edildi.

1741 yılında, Kopenghag'da, Alman modeline uyarak bir Mason aleyhtarı cemiyet kuruldu. Kral VI. Christian ve Alman asıllı karısı Sophie Magdalene bu cemiyeti destekliyorlardı.

11 Kasım 1743 tarihinde, beş Üstat Mason bir araya gelerek St. Martin Locasını kurdular. Bunların üçü Hamburg'lu Masonlardı, biri Berlin'deki ünlü Üç Küre Locasının üyesiydi, beşincisinin Locası belli değildir. 1745 yılında, İngiltere Büyük Locasına "Zorobabel" adında bir Locanın kuruluşu için berat istendi. Bu berat, 1748 yılında, Büyük Üstat James, Lord Cranstoun tarafından imzalandı.

Aynı tarihte kurulan "Frederick of the Crowned Hope" Locası ile bu Loca, Zorobabel ismi ile birleştiler ve 1998'de 250. yıldönümlerini kutladılar.

* * *

İLK ARAŞTIRMA LOCASI

Danimarka Büyük Locasına bağlı ilk araştırma Locası 1997'de kuruldu. Frierderich Munter (1761 - 1850) adındaki astronom, teolog, filolog, arkeolog, oriantalist ve nümizmat Kardeşin anısına, araştırma Locasına bu Kardeşin adı verildi.

Not: Danimarka'da genelde İsveç Riti geçerlidir ve bu rit Hıristiyan olmayan Masonları ancak ziyaretçi olarak kabul eder. Hıristiyan olmayan Kardeşlerin baskısı ile, yakın zamanda, aynı Büyük Locaya bağlı olarak Emulation Riti ile çalışmalar da başlatıldı. Bu ritte din ayrımı yok.

* * *

SLOVENYA:

İngiltere Birleşik Büyük Locası Slovenya Büyük Locasını tanıdı.

İNTERNET

SANAL MASONLUK

The Tasmanian Mason, Cilt 16, No. 1 (Sonbahar 2001)

Küresel Kardeş Ağı

İnternetin artan kullanımı karşısında, Hürmasonluk zaman kaybetmeden, yeni çıkan fırsatları değerlendirmiştir. İnternet sitelerinin çoğu tanıtım amacını taşımaktadır ve Hürmasonluğun idealleri ile Locaların toplantı yer ve zamanını açıklamaktadır. Bunlardan ayrı olarak, bir kaç yıldır faaliyet gösteren bir Masonik site vardır ki, dünyanın her yerinden masonların kişisel düzeyde iletişim kurmalarını sağlamaktadır: The Global Fraternal Network (GFN). Bu siteye bazıları, 1 Numaralı İnternet Locası adını takmışlardır. Sitenin sponsoru New York Büyük Locasıdır. İstatistiklere göre GFN'in toplam üye sayısı 10.000 olup, ayda 250 yeni üye kazanmaktadır. Sitede, takriben 1200 üye sürekli olarak *çat odalarını* kullanmaktadır.

GFN üyeliği bedavadır. Siteyle ilgili giriş bölümünü okuduktan sonra, soruşturan Kardeş bir Masonik sınava tabii tutulmakta, bir dizi soruya cevap vermesi beklenmektedir. Soruların bazıları alıştığımız tarzdan farklı olabilir, fakat bunun enternasyonal bir site

olduğunu ve değişik obediyanslar arasında olabilecek farklılıklara tolerans göstermesi gerektiğini hatırlamalıyız. Tüm sorular, Avustralya Masonlarının cevap verilebileceği cinstendir. Siteye girme imkânını sağlayacak şifreniz, e-posta ile bir kaç gün sonra size ulaşacaktır. GFN üyeliğinizin sürekliliğini sağlamak üzere, en az iki ayda bir Siteye girmeniz gerekir. Şifrenize sahip olduktan sonra, GFN'in değişik bölümlerine ulaşabilirsiniz.

Üye listesi

Üye listesini gözden geçirebilirsiniz. Sitenin arama makinesi kullanıcı takma adı, gerçek ad, e-posta adresi, ülke, meslek gibi ayrıntılardan yola çıkarak, merak ettiğiniz kişiyi arama imkânını sağlamaktadır. Liste, yalnızca çat odalarına girenlerin adlarını içerir.

Çat odaları

GFN'in, 2 ilâ 28 Kardeşin konuşabileceği altı çat odası var. Bu, İnternette tek güvenli Masonik çat odaları sitesidir. GFN sitesi parolalarla koruma altına alınmışsa da, bir haricînin bu siteye girme olasılığı, uzaksa da olsa, daima vardır. Bu nedenle, çat esnasında tedbiri elden bırakmamak lâzımdır. Avustralyalı Site üyesi Kardeşler, "East Gate Forum" çat odasında, her gün bir nöbetçi Kardeş bulundurmaktadır. Bu Kardeşin görevi yeni Kardeşleri foruma tanıtmaktır.

Her Pazar akşamı bir özel forum organize edilir. Bir görevli Kardeş tartışma konusunu açar. Hafta içinde, ilgi gösteren Kardeşlere e-posta ile, konuyla ilgili bir rapor yollanır. Her Kardeşin, ayrıca, fikrini yayınlama hakkı vardır.

Geçenlerde tertip edilen 24 saatlik bir maraton foruma, dünyanın her tarafından 80 Kardeş katıldı.

Yeni katılanlar için, çat odalarında bir çok "help" (yardım) fonksiyonu var, tecrübeli üyeler de, daima, yardım ederler. Önemli bir nokta, "Çat" düğmesine muntazaman basmanızdır, aksi takdirde, 7 dakika geçtikten sonra, sistem sizi devre dışı bırakarak, bekleyen başka bir Kardeşe yer açar.

Belli Tartışma Konusu Tahtaları (Trestle Boards)

Üyeler için 18 ayrı "Trestle Board" seçeneği vardır. Bu düzen, Kardeşlerin belirli bir konu hakkında görüş bildirmelerine ya da soru sormalarına, sonra da, ileri bir tarihte geri dönerek, verilen cevap ve görüşleri tetkik etmelerine imkân sağlar. Trestle Board başlıkları arasında, "Seyahat eden Kardeş" (The Traveling Brother) bölümünde, seyahat eden Kardeş, gideceği ülkelerde Masonik temas yapma imkânını sağlar; "Computer Talk" bölümünde, bilgisayar sorunlarına yanıt bulabilir; "Only in Jest" bölümünde, fıkralar bulur, kendi fıkraları ile iştirak edebilir; hattâ, "Asia Pacific Forum Board" gibi bölgesel bölümlerde, bölge ile ilgili konular hakkında bilgi alabilir, görüşebilir.

Diğer faaliyetler

GFN'in ilk canlı toplantısı bu yılın Nisan ayında, ABD'de, Ohio'da gerçekleşti. Üye sayısı artıkça, böyle "sanal - dışı" toplantılar popüler olacaktır.

Sonuç

GFN Masonik arkadaşlıklar edinmenin, dünyanın değişik ülkelerinde farklı Masonluk uygulamalarını öğrenmenin yolunu açar.

Tamamlayıcı bilgileri **www.masonic-network.com** sitesinde bulabilirsiniz.

* * *

YENİ BİR ANTİ-MASONİK FİLM

Ahmet ŞENKUT

Sevgili Kardeslerim,

Anti-Masonik öğeler taşıyan Hollywood yapımı yeni bir film 16 Ekim'de Amerika'da gösterime girdi. Pek yakında ülkemize de gelecektir. Ben filmin fragmanlarını 15 gün önce orada iken

izledim. A.B.D. de yazılı ve görsel medyada anti-masonik yayınları izleyen ve onları derhal cevaplayan; kardeşleri bilgilendiren ve uyaran "Masonic Information Center" adlı bir kuruluş var. Onun internet sitesinde çıkan ve ayrıca "Masonic Service Association"un bu ayki bülteninde de yayınlanan bir makaleyi sizler için özetleyerek çevirdim. Amerikalı kardeşlerin endişeyle bekledikleri bu film hakkındaki makaleyi faydalı bulacağınızı umarım.

Kardeş sevgi ve saygılarımla,

"Hollywood yapımı yeni bir anti-masonik film bugünlerde gösterime giriyor. Adı :Jack the Ripper-From Hell (Karındeşen Jak -Cehennemden). Oyuncuları şu sırada iyice popüler olan Johnny Depp ve Heather Graham. Filmin bu bakımdan da geniş bir izleyici kütlesi olması beklenmekte.

Karındeşen Jak'ın 1888 yılında işlediği cinayetleri Masonlarla ilişkilendirme çabaları yeni bir şey değildir. 1970 lerde BBC yapımı bir dizi Mason aleyhtarı yazar Stephen Knight'a ilham vermiş, o da 1976 yılında Jack the Ripper-Final Solution (Karındeşen Jak-Nihai Çözüm) adlı büyük sansasyon yaratan kitabını yayınlamıştı. Bu filmin senaryosu özde Knight'ın kitabına dayanan 500 sayfalık super lux baskılı bir resimli romanın üstüne kurulmuştur ve özetle şöyledir :

"'Kraliçe Victoria'nın oğlu veliaht prens Edward Londra'nın kötü şöhretli mahallesinde bir fahişeye aşık olur; onunla gizlice evlenir ve bir oğlu olur. Kraliyet ailesinde bir skandal ve ülkede politik karışıklığa meydan vermemek için bir mason olan saray doktorlarından William Gull bu işi sessizce halletmekle görevlendirilir. Prens'in sevgilisi ve olanlardan haberi olan onun yakın çevresinden dört fahişe daha seri cinayetler halinde öldürülür.Katil bulunmaz ve dosya faili meçhul olarak kapatılır.

Dr.Gull Mason olabilir de, Masonluk işin içine nasıl girmektedir ? Romana göre cinayetler, hepimizin sembolik olduğunu bildiği çırak, kalfa ve üstad derecesi yeminlerinin içindeki cezai şartlarda anlatılan şekillere göre işlenmektedir. Polisin içinde yüksek mevkilerde bulunan Masonlar da cinayetlerin işleniş şekillerine ve sırasına bakarak bunun bir Masonun işi olduğunu anlamışlardır. Masonluğu bu işe karıştırmamak ve yeni bir skandala meydan vermemek için cinayetleri örtbas ederler."

Masonların bu cinayetlere karıştığı veya onları örtbas ettiğine ait Stephen Knight'ın iddiası, babası Victoria devrinin ünlü bir ressamı olan Joseph Sickert adlı bir kişinin anlattıklarına dayanmaktadır. Kaldı ki o da bunları söylediğini daha sonra inkâr etmiştir. **Ancak iyi hazırlanmış bir komplo teorisini yok etmek o kadar zordur ki.**

Karındeşen Jak olayını araştıran bir çok ciddi araştırmacı Stephen Knight'ın bu komplo teorisini defalarca çürütmüşlerdir. Ama işin içine kraliyet ailesi, prensin fahişeye olan yasak aşkı, genç ve güzel kadınlar, gizli Mason Cemiyeti, onların harice kapalı tören ve işaretleri, Londra gecelerinin sisli karanlığında işlenen seri cinayetler girince senaryo dört başı mamur olmakta ve kimse ciddi araştırmalara kulak asmamaktadır.

Peki, biz Masonlar bu filme karşı ne yapabiliriz? Filme sansür konmasını istemek veya filmi boykot etmek bizim misyonumuza ters geleceği gibi, filme ekstradan reklam bile olabilir. Bizlerin yapabileceği, Karındeşen Jak olayı hakkında bir parça bilgi sahibi olmak ve bu konuda yakınımızdaki haricilerden gelecek suallere hazırlıklı olmaktır.

Karındeşen Jak olayını ise şöyle özetleyebiliriz:

"1888 yılının 1 Eylülünde birdenbire başlayan seri cinayetler Londra'da paniğe sebeb oldu. Çünkü 11 hafta içinde Doğu Londra'nın White Chapel semtinde yaşayan beş fahişe vahşi bir şekilde öldürülmüştü. Cinayetler *gecelerin karanlığında ameliyat bisturisi gibi*

çok keskin bir aletle yapılıyor, boğazlar boydan boya kesiliyor, göğüsler yarılıyordu. Cinayetler başladığı gibi aniden bitiverdi. Bütün ihbarlara, teorilere, polisin büyük bir kuvvetle aramasına rağmen gazetelerin Karındeşen Jak adını verdiği katil bulunamadı. Olay faili meçhul cinayetler arasına katıldığında Scotland Yard'ın araştırma dosyaları 100 yıl açılmamak üzere mühürlendi. Bu da cinayetlerin örtbas edildiğine dair şüpheleri ve spekülasyonları arttırdı. Tarihin kaydettiği ilk seri katil olan Karındeşen Jak 'ın kimliği ve cinayet nedenleri hakkında düzinelerle kitaplar yazıldı. Her yazar kendine göre ayrı bir teori ileri sürdü. Nihayet 1987 yılında Scotland Yard dosyaları açıldı ve görüldü ki içinde daha önceden bilinmeyen bir şüphelinin ismi veya bir delil olmadığı gibi, Masonları bu cinayetlerle ilişkilendiren en ufak bir ima bile yoktur."

JIRI SLIVA

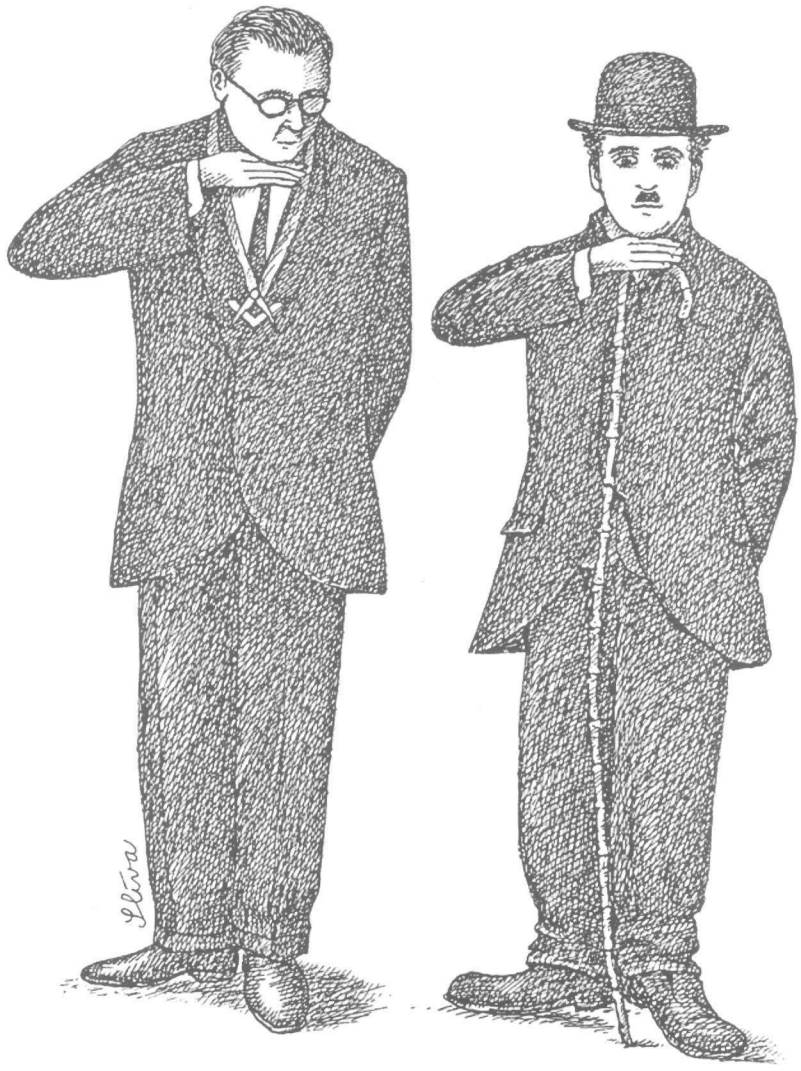

SYNOPSIS

Tesviye No. 52, November 2001

Cover: Visiting the Mausoleum of Atatürk.

Inner Cover: Ceremonies, conferences and exhibitions organized during the Atatürk week (29th October, Republic Day - 10th. November, anniversary of Atatürk's death).

P.2: From the Editor. Mainly about the coming Grand Master and Grand Officers elections to be held on the 8th December.

P.3: Grand Master's message.

P.4: Activities organized during Atatürk's week and relative press reports, including those of the antimasonic press.

P.11: Atatürk's University Reform and the story of German Scientists, refugees from Nazi Germany, who teached in Turkish universities (To be continued).

P.16: Bro. M. N. Bekiroğlu who sculpted the first Atatürk bust.

P.19: The function of "Orator" in the history of Freemasonry and in the Grand Lodge of Turkey.

P.23: The story of Bro. Sadettin Ozil who translated ancient Turkish Masonic documents in our Archives, from the Arabic to the modern script.

P.26: The function of the rituals.

P.28: Freemasonry in Cuba.

P.32: Stratejic planning for the future by the Grand Lodge of Tasmania.

P.35: From the serial "100 Difficult Questions": Do Freemasons take the oath of helping each other under any circumstances? - Do Freemasons give commercial advantages to their brethren? - How do Freemasons behave in war, when in opposite camps? - Are there similarities between Bektashism and freemasonry?

P.37: List of Grand Master and Grand Officer candidates.

P.38: Freemasons' wives helping the children of the school built in the earthquake area.

P.38: Freemasonry in China.

P.40: The UGLE is using a PR agency.

P.41: Freemasonry in Denmark.

P.41: The Global Fraternal Network.

P.42: The new antimasonic film, about Jack the Ripper.

	32 KİŞİ	40 KİŞİ	45 KİŞİ	51 KİŞİ	64 KİŞİ	YUNAN MÜZİĞİ	CAZ MÜZİĞİ	50'Lİ YILLAR	TÜRKÇE POP	KLASİK MÜZİK	TANGO	ROCK	ÇAÇA	TWİST	ÇARLİSTON
ORİON LOCASI															
ERİŞİM LOCASI															
KUMSAL LOCASI															
BİLİNÇ LOCASI															
ÖZ LOCASI															
TANGO															
ROCK															
ÇAÇA															
TWİST															
ÇARLİSTON															
YUNAN MÜZİĞİ															
CAZ MÜZİĞİ															
50'Lİ YILLAR															
TÜRKÇE POP															
KLASİK MÜZİK															

LOCA	KİŞİ	MÜZİK	DANS

Yılbaşı gecesi 700 den fazla kardeş ve hemşire lokalimiz salonlarında tertiplenen baloya katıldı. Şimdi lütfen, bu baloya katılan muhtelif localardan beşinin adını, toplam kaç kardeş ve hemşire ile bu geceye katıldığını, bu beş Locanın yemek yedikleri salonlarda hangi tür müzik çalındığını ve de düzenlenen dans yarışmasında hangi dansın bu beş Locadan birer çift tarafından kazanıldığını bulabilirmisiniz?

1- Orion Locası bu beş Locanın ne en az katılımlı, ne de en kalabalık olanı; Erişim ve Bilinç de öyle.
2- Çarlistonu ne 45 kişi ile katılan Locadan, ne de Erişim Locasından kimse yapmazdı. Bu Localar Yunanca ve Türkçe şarkılar dinlemediler.
3- 64 Kişi ile yemekte 50'li yılların müziğini dinleyen Locadan bir çift Çaça birincisi seçildi.
4- Tango birincisi seçilen çiftin Locası yemek yedikleri salonda Caz Müziği dinledi; 45 kişi değillerdi.
5- Öz Locasının katılımı Bilinç Locasından fazla oldu; Rock birincisi, Kumsal ya da Orion Locasından çıkmadı; ancak Rock birincisi seçilen çiftin Locasının mevcudu, Twist ve Çarliston birincisi seçilenlerinkinden fazla, ama 51'den az idi.
6- Twist birincisinin Locasının katılımı, yemekte Türkçe pop dinleyen Locanınkinden fazla idi.

51. SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI

LOCA	SINIF	KATKI	KATKI
YOLAÇ LOCASI	2 A	GİYİM	ANA-BABA REHBERLİK
KUZEY LOCASI	6 B	ASTRONOMİ KURSU	DERS TAKVİYESİ
US LOCASI	8 A	ORTA ÖĞRENİM BURSU	KÜLTÜR GEZİLERİ
ATLANTİS LOCASI	7 B	KİTAP DESTEĞİ	YAZ KAMPI
BAKİ LOCASI	4 B	İNGİLİZCE EK DERS	SPOR OLANAKLARI

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

TENUE BLANCHE ve ÖZEL GÜNLERİNİZ İÇİN

Hazırlanmış ve Size Özel Üretilecek

- Madalya - Madalyon
- Rozet - Şilt
- Kristal - Cam
- Kadeh - Fincan
- İğne - Broş ve
- Özel tasarımlar için

İktisadi İşletmeye en az 15 GÜN önceden uğrayınız.

MURPHY'S DANCE BAR

Nezih Eğlence Mekânınız

İstanbul Divan Oteli
Tel. : (0 212) 231 43 07

Ankara Hilton
Tel. : (0 312) 466 00 54

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

GROUP METO

Davetlerinizde, Temel Atma ve Açılış Törenlerinizde Catering, Çadır, Süsleme, Ses Düzeni v.s. Hizmetleri

Tel.: (0 212) 279 08 69

METİN MENAHEM K.
(Akıl ve Hikmet)

SET TEKSTİL ÜRÜNLERİ PAZARLAMA LTD. ŞTİ.

TURHAN ERGÜDEN
(Devrim)

- **Türkiye distribütörü olduğumuz firmalar ve ürünleri:**

- ***Jockey International - USA - Erkek, Bayan ve Çocuk İç Çamaşırları***
- ***Richel S.A. - İspanya - Erkek Kravatları***
- ***Keepers International - USA - Givenchy Markalı Erkek Çorapları***
- ***C.W. Hall - İngiltere - Jockey Markalı Erkek Çorapları***
- ***Johnstons of Elgin - İskoçya - Erkek ve Bayan kuzu yünü, devetüyü, angora ve kaşmir kaşkollar, eldivenler, battaniyeler.***

Özel veya toplu ihtiyaçlarınız için İktisadi İşletmeyi veya bizi lütfen arayınız.

Ebekızı Sokak Sosko İş Merkezi B Blok No: 47-48 OSMANBEY
Tel. : (0 212) 241 62 88 Fax: (0 212) 233 22 58

GENEL ANTREPO

BEYLİKDÜZÜ'NDEKİ TEKSTİL VE GİRİŞ (HALKALI GÜMRÜĞÜNE BAĞLI) ANTREPOMUZDA İTHALATCILAR - NAKLİYECİLER - GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ İLE İŞBİRLİĞİ YAPMAK İSTEMEKTEYİZ.

ÖMER İÇÖZ *(Gün)*

TEL. : (0 212) 875 94 32 - 875 89 72 (3 HAT)
antirepo@hotmail.com

SİZ DE BU SAHİFEDE YER ALABİLİRSİNİZ...

• **PATENT,**
• **MARKA,**
• **ENDÜSTRİYEL TASARIM,**
TESCİL ve KORUMA'sı için:

İSTANBUL PATENT OFİSİ
Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları
Hizmet ve Danışmanlığı Limited Şirketi
BÜLENT G. ATUĞ *(Yörünge)*

Merkez Ofisimiz : Atatürk Bulvarı, Emek İşhanı No: 95/601 Kızılay - ANKARA
Tel. : (0 312) 419 39 50 Fax: (0 312) 419 39 51
GSM: (0 532) 282 35 92 (Bülent G. ATUĞ)
http://www.istanbulpatent.com.tr e-mail: batug@ipo.com.tr

PİRELLİ

UĞURLU TİCARET

NEZİH UĞURLU
(Humanitas)

Tel. : (0 216) 373 89 85

MATEMATİK VE GEOMETRİ DERSLERİ
ÖSS - KOLEJ - FEN LİSESİ HAZIRLIK
ORTA - LİSE TAKVİYE VE İNGİLİZCE MATEMATİK

MATEMATİK ÖĞRETMENİ
Müjdat ORHON K. *(Ülküm)*

Tel. : (0 216) 302 62 44 - 418 59 89 Cep : (0 542) 506 82 52

BU SAHİFELERDE
YER ALMAK İSTİYORSANIZ
"İKTİSADİ İŞLETME"DEN
AZİZ AZMET K.'İ
ARAYABİLİRSİNİZ

TEL. : (0 212) 251 26 50

MASONİK - HEDİYELİK
YENİ ÜRÜNLERİMİZİ VE
KİTAP ÇEŞİTLERİMİZİ
İKTİSADİ İŞLETME
MAĞAZAMIZDA
GÖREBİLİRSİNİZ.

The Princeton Review

Eğitim'de Amerika yolu
The Princeton Review ile açılıyor

Öğrencilerin Amerika'nın lisans, yüksek lisans, lisan okulları ve diğer tüm eğitim kurumlarına kabulünde lider eğitim kuruluşu The Princeton Review, Türkiye'de yeni eğitim yılı başvurularını başlattı. The Princeton Review Türkiye, son 3 yılda öğrencilerinin %80'ini Amerika'nın ilk 25 üniversitesine yerleştirerek alanında önemli bir başarı elde etti. Kuruluş, öğrencilerinin başvurular için gerekli yeterlilik sınavlarında (TOEFL, SAT, GMAT, GRE) aldıkları yüksek puanları bu sene de uluslararası standartların üzerinde tutmayı hedefliyor. The Princeton Review Türkiye, öğrencilerine aşağıdaki hizmetleri sunmaktadır:

Akademik özgeçmişinizi ve kariyer planlarınızı sizinle birlikte değerlendirerek en uygun eğitim kurumunu bulmanızı sağlar.

Eğitim kurumlarının birbirinden farklı olan kabul şartları, yıllık taksit, yurt, yemek tutarları, burs ya da kredi olanakları ve benzeri konularda sizi aydınlatır.

SAT I, SAT II, TOEFL, GMAT, GRE gibi sınavlara Amerikalı uzmanların bilgi ve "know-how"ları ile geliştirilen, süratli soru çözme teknikleriyle bilgisayar destekli ortamda hazırlar.

Amerika'daki eğitim düşlerinizin gerçeğe dönüşmesi için bu destekten yararlanmayı ihmal etmeyin.

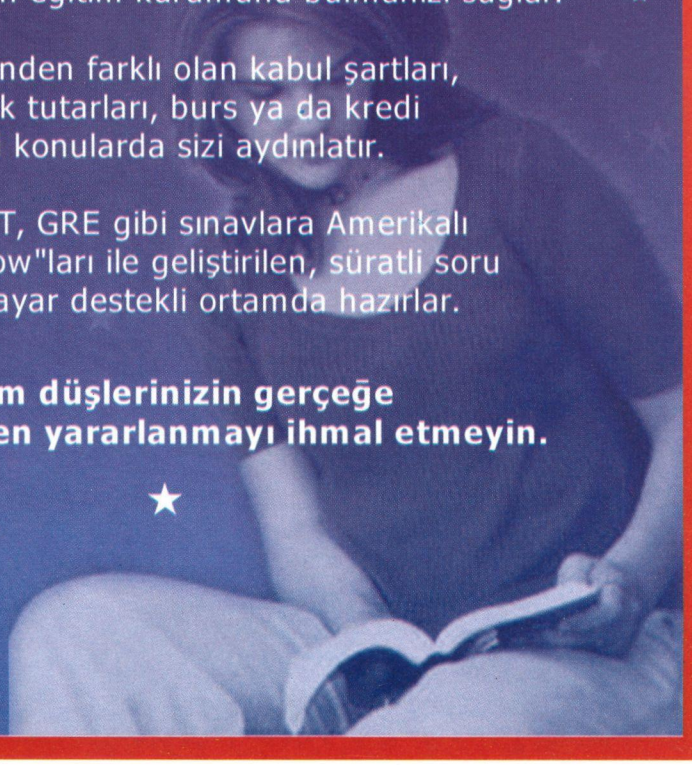

A. Adnan Saygun Caddesi
Ulus Sitesi 1. Blok No:37/17
Ulus - Istanbul 80600
Telefon: (212) 265 2468 (212) 263 3385
E-mail: info@tprturkey.com

http://www.tprturkey.com

KALBİNİZ ve EBT

Risk Faktörleri

- Erkekseniz ve 35 yaşını aştıysanız
- Kadınsanız ve 40 yaşını aştıysanız
- Ailenizde kalp hastalığı varsa
- Yüksek tansiyonunuz varsa
- Sigara içiyorsanız
- Şeker hastalığınız varsa
- Kilonuz fazlaysa
- Hareketsiz ve pasif bir yaşamınız varsa...

EBT - ELEKTRON TOMOGRAFİ ile yapılan bir kaç dakikalık bir **KORONER TARAMA TESTİ** size damarlarınızın kireçlenmesini yani koroner damar hastalığını en erken evrede gösterir.

Unutmayın; en iyi tedavi erken teşhistir.

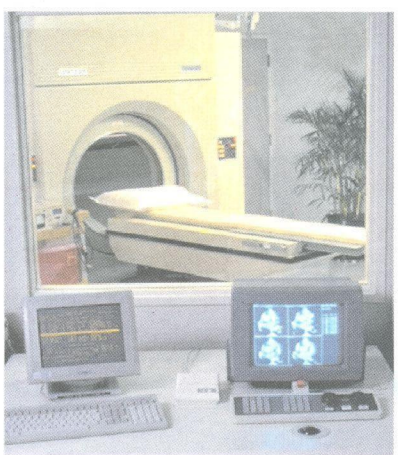

Bu sistem ile uygulanan diğer bir kalp incelemesi ise **ELEKTRON ANJİYO**'dur. Katetersiz yapılan kalp damarlarının 3 boyutlu anjiyosu doktorların en değerli yardımcısı olma konumuna gelmiştir.

TEST **ELEKTRON TOMOGRAFİ**
İLERİ GÖRÜNTÜLEME MERKEZİ

Vali Konağı Cad. Sezai Selek Sok. No:21 80200 Nişantaşı - Şişli / İSTANBUL
Tel.: (0212) 219 51 00 Fax: (0212) 219 49 89 - 219 49 90
http://www.testkalp.com.tr e-mail:info@testkalp.com.tr

EBT MERKEZİ

Nisan Sok. No: 7 06400 Dikmen - ANKARA
Tel.: (0312) 479 79 33 - 34 Fax: (0312) 483 16 56
e-mail:saltunkan@veezy.com

DEDEMAN KURULUSUDUR

Vitalescence

PORSELENE ALTERNATİF: Vitalescence ile yapılan restorasyonlarda doğal diş yapısı taklit edilerek her türlü ışık altında doğal görünüme sahip olunur.

HER IŞIKTA DOĞAL DİŞ GÖRÜNÜMÜNÜ KORUYAN
(Diskotek, Yüzme Havuzu, Deniz, vb.- Mor ışık)

Diğer materyaller değişen ışık altında koyu ve cansız görünürler.

DOLGU

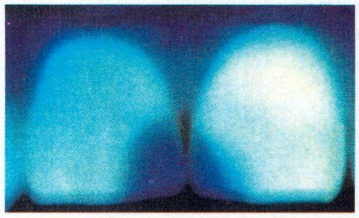

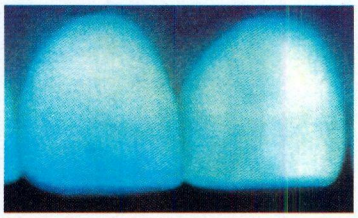

Vitalescence ile Yapıla
Restorasyon

Kendi Dişlerinizi Koruyarak da Güzel Dişlere Sahip Olabilirsiniz

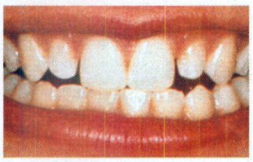

ARALIK ve KOYU RENK DİŞLERDE

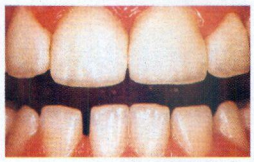

FAZLA ARALIK DİŞLER DE KESMEDEN KAPATILABİLİR

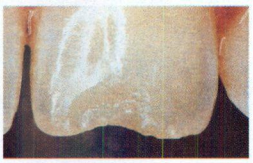

KIRIK ÖN DİŞLERDE

YOKSA ARKA DİŞLER DE METALİK GÖRÜNTÜ MÜ İSTERSİNİZ?

Vitalescence

- HER DİŞ RENGİNİ SAĞLAYAN 33 RENK SEÇENEKLİDİR.
- DOĞAL FLORESAN VE ŞEFFAFLIKTADIR.
- BENZERSİZ ESTETİK KALİTESİYLE HER TÜR TEDAVİDE VE DE ESTETİK AMAÇLI KULLANILIR.
- BASINCA VE AŞINMAYA KARŞI DİRENÇLİ OLDUĞUNDAN TÜM DİŞLERDE ÖN-ARKA TERCİH EDİLİR.
- PORSELEN TEDAVİSİNDEN PAHALI DEĞİLDİR.

Diş Hekiminize Sorunuz

Normal Beyaz Dolgular ile Prova Yapılır.
Vitalescence ile Gerçek Restorasyon

Vitalescence
En Estetik, En Kaliteli, En Hesaplı, En Dayanıklı Estetik Restorasyon Materyalidir.

Her Diş Doğal Işıkta Geçirgen (Şeffaf), Ultraviole Işığında Floresan Özelliğindedir.

ORDENT
Tel: (0216) 372 38 38
Belgegeçer: (0216) 372 80 66
e-posta: ordent@ultraty.net
www.ordentas.com.tr

Danışma Telefonları: (0216) 348 92 13 - (0216) 370 01 87 - (0212) 224 90 44
(0212) 559 11 23 - (0232) 464 88 11